

harkittavaksi yleishyödyllisten järjestöjen avustamiseen tarkoitetun määrärahan jaon yhteydessä. Ehdoksi avustuksen saamiselle määrättiin,

1) että avustus oli palautettava, jos anojalle oli myönnetty avustusta kaupungin toimesta samaan tarkoitukseen jostakin muusta avustusmäärärahasta tai jos myönnettyä avustusta käytettiin muuhun kuin anottuun tarkoitukseen tai jos avustuksen saaja oli antanut kaupungin viranomaisille virheellisiä tietoja tai muuten tahallisesti johtanut niitä harhaan avustusta koskevilla asioilla,

2) että avustuksen saajien tuli avustusten myöntämiseen ja käytön valvontaan nähdessä alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta ehkä katsoi tarpeelliseksi antaa,

3) että avustusta saaneiden järjestöjen tuli huoltolautakunnan määräämänä aikana antaa selostuksensa saaneensa avustusten käytöstä sanotulle lautakunnalle ja

4) että koko valtakunnan alueella toimivien järjestöjen tuli ennen apurahan nostamista esittää huoltolautakunnalle yksityiskohtainen suunnitelma apurahan käyttämisestä helsinkiläisten invalidien hyväksi (27. 3. 1 020 §).

Merkittiin tiedoksi huoltolautakunnan hallintojaoston ilmoitus em. avustusmäärärahojen jaosta osallisiksi tulleiden järjestöjen jättämisestä avustusten käyttösuunnitelmista. Rahatoimisto oikeutettiin suorittamaan 27. 3. jaetut avustukset yhdessä erässä (16. 5. 1 532 §).

Avustukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 50 000 mk Helsingfors Svenska Ungdomsråd -nimisen yhdistyksen ylläpitämän nuorisokahvilan esimiehen palkan suorittamista varten kertomusvuoden syyskaudelta (23. 10. 2 789 §).

Kaupunginhallitus päätti sitoutua korvaamaan Helsingin Kummikuntaneuvoston 1. 11. pidettävien Helsingin ja Tukholman välisten nuorison kulttuurikilpailujen järjestämisestä mahdollisesti aiheutuvan tappion 120 000 mk:n määrään saakka (2. 10. 2 597 §).

Polttoainepäällikön toimisto

Polttoainepäällikön toimistoon saatiin v:ksi 1959 tilata Helsingin Sanomat ja Suomen Sosialidemokraatti (khn jsto 15. 10. 6 470 §).

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Uutta kansakoululakia koskevat muutosehdotukset. Kaupunginhallitus päätti tehdä Suomen Kaupunkiliitolle esityksen, että Kaupunkiliitto ryhtyisi toimenpiteisiin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdottamien muutosten aikaansaamiseksi kertomusvuonna voimaan tulleeseen kansakoululainsäädäntöön. Muutosehdotukset koskivat mm. koulutyön järjestelyä ja opettajan opetusvelvollisuutta varsinaisessa kansakoulussa, koulurakennuksia, eräitten opettajien virkakelpoisuutta, johtajan määräämistä kansakoulujen eri koulumuotoja varten sekä vieraskielisiä kansakouluja (27. 11. 3 164 §).

Kansakoulujen koulutyön järjestely luvuvuonna 1958/59. Merkittiin tiedoksi suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntien ilmoitukset kansakoulujen koulutyön järjestelystä em. luvuvuonna. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntia kehoitettiin samalla viipymättä antamaan kaupunginhallitukselle selitys siitä, minkä vuoksi johtokunnat eivät olleet ennen opetussuunnitelman vahvistamista anoneet kaupunginvaltuustolta opetussuunnitelman toimeenpanemiseen tarvittavia kaikkia lisävaroja sekä minkä vuoksi johtokuntien hyväksymisissä opetussuunnitelmissa oli kaksi kotityötuntia viikossa sisällytetty opetusvelvollisuustunneiksi siitä huolimatta, ettei ollut varmuutta siitä, että näihin saataisiin valtionavustusta sekä samalla selvittämään voitaisiinko kansakoululaitoksen toiminta siinä yhteydessä järjestää kaupungin kannalta taloudellisemmalla tavalla ottaen huomioon myös mahdollisen kustannusten alentamisen opettajia vähentämällä (18. 9. 2 504 §).

Myöhemmin kansakoulujen johtokunnat olivat antaneet asiaa koskevan selvityksensä mainiten siinä mm., että kansakoululaitoksen menot olivat suurimmaksi osaksi lakisääteisiä, joten niitä oli vaikea supistaa. Opettajien tarve oli riippuvainen oppivelvollisten lukumäärästä sekä vahvistetusta opetussuunnitelmasta. Kaupungin kansakouluissa on luokkien oppilaskeskimäärä taloudellisista syistä jo korotettu järjestelymahdollisuuksien

rajalle. Kustannuksia alentavan opetus suunnitelman muutos olisi sen sijaan mahdollinen yhä laajenevassa kansalaiskoulussa. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kansakoulujen johtokuntia koulutyön järjestelystä vastaisuudessa päättäessään ottamaan huomioon sen kaupungille aiheuttamat kustannukset (6. 11. 2 929 §).

Uuden kansakouluasetuksen mukaisen kansakoulujen toimintakertomuksen antaminen. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat oikeutettiin yhdistämään seuraavaan, kansakouluasetuksen mukaisesti ennen 1. 4. 1959 annettavaan kansakoulujen toimintakertomukseen syyslukukauden 1957 toimintaa koskevat tiedot (18. 9. 2 502 §).

Tarkkailuluokkien ja muiden erityisluokkien toiminnan jatkaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää kouluhallitukselle, että ennen 1. 8. voimaan tullutta kansakoululainsäädäntöä kaupungin kouluissa toimineet tarkkailuluokat ja muut erityisluokat saivat edelleen 1. 8. lukien jatkaa toimintaansa ja että kaupunki oikeutettaisiin perustamaan uusia tarkkailuluokkia ja muita kansakoululain 14 §:ssä (kunn. as. kok. n:o 103) tarkoitettuja erityisluokkia sitä mukaa kuin se osoittautuu kaupungin koulutoimen kannalta tarkoituksenmukaiseksi (4. 9. 2 396 §).

Sittemmin merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 12. 9. päättänyt antaa luvan jo toimintansa aloittaneiden luokkien sekä jo perustettujen varsinaisen kansakoulun ja kansalaiskoulun poikkeuksellisia oppilaita varten järjestettyjen erityisopettajan virkojen jatkuvaan ylläpitämiseen niin kauaksi aikaa kuin virat katsottaisiin tarpeellisiksi, mutta hylätään anomuksen siltä osin kuin se koski vastaisuudessa ehkä perustettavia tarkkailuluokkia ja erityisopettajan virkoja, koska kansakouluasetuksen 35 §:n säännökset vaativat kouluhallituksen tutkimaan kulloinkin perustettavaksi esitetyn luokan tai opettajan viran tarpeellisuuden. Koska kaupunki on velvollinen järjestämään apukoulun, ei asia koskenut apukoulua eikä sen opettajia (23. 9. 2 555 §).

Erikoisluokilla olevien lasten kuljettaminen, ks. s. 214.

Lausunnon antaminen puhehääriöalan opettajien koulutuskomitean mietinnöstä. Kaupunginhallitus päätti antaa opetusministeriölle ko. asiasta suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntien esityksen mukaisen lausunnon (6. 2. 494 §).

Kansakoulujen ruoanjakelu. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kansakoulujen johtokunta selvittämään mikä olisi kunkin koulun olosuhteisiin parhaiten soveltuva, taloudellisin ja hygieenisesti hyväksyttävä ruoanjakelutapa. Samalla olisi ilmoitettava henkilökunnan tarve ynnä oppilaiden ja opettajien mahdollisuus avustaa ruoanjakelussa ja muissa ruokailuun liittyvissä valvonta- ja järjestelytoimissa. Vielä olisi selvitettävä maidon avojakelun ja muiden jakelumuotojen aiheuttamat kokonaiskustannukset taloudellisesti edullisimman jakelumuodon valitsemista varten. Niinikään kehoitettiin järjestelytoimistoa ja elintarvikekeskusta antamaan tarpeellista apua mainitussa tutkimuksessa (17. 4. 1 266 §).

Kansakoululaisten vapaa-ajanharrastustoiminnan tehostaminen ja järjestäminen. Samalla kun kaupunginhallitus hylkäsi kansakoulujen johtokuntien esitykset komitean asettamisesta suunnittelemaan kansakoululaitoksen piirissä tapahtuvan vapaa-ajanharrastustoiminnan tehostamista ja uudelleen järjestämistä, päätettiin kansakoulujen tarkastusneuvostoa kehottaa yhteistoiminnassa urheilu- ja retkeilytoimiston sekä nuorisotoimiston kanssa tutkimaan ko. kysymystä ja tekemään siitä mahdollisesti aiheutuvat esityksensä (19. 6. 1 924 §).

Kansakoulujen tarkastajaneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkiot päätettiin maksaa luottamusmiesten palkkiosäännön 2 §:n 3 momentin (kunn. as. kok. n:o 65) mukaan eli siis vastaavasti 1 800 ja 1 200 mk kokoukselta (18. 9. 2 486 §).

Kansakoulujen johtajien vapaatunnit. Kaupunginhallitus päätti kumota v. 1943 (ks. s. 145) tekemänsä päätöksen, joka koski kansakoulujen johtajien vapaatuntien määräämistä (4. 9. 2 395 §).

Kansakoulunopettajien palkkojen ja palkkioiden maksaminen voimassa olevien päätösten mukaisina. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat noudattamaan ennen 1. 8. nimitettyihin opettajiin nähden kaupungin voimassa olevia palkkamääräyksiä toistaiseksi ja kauintaan siihen saakka, kunnes kaupunginvaltuusto olisi päättänyt kansakoulunopettajien palkkauksen mahdollisesta uudelleen järjestelystä, kuitenkin ottaen huomioon, että jokaisen opettajan palkkauksesta kävisi ilmi erikseen uuden lain edellyttämä palkkaus ja kaupungin voimassa olevien palkkamääräysten mukainen palkkaus. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että mainitun päivän jälkeen nimitettyihin opettajiin nähden noudatetaan toistaiseksi, kunnes kansakoulujen ohjesään-

nön muutos olisi saanut kouluhallituksen vahvistuksen, kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain määräyksiä sellaisenaan (18. 9. 2 506 §).

Kansakoulujen elokuvatoiminnan johtajan palkkio vahvistettiin 1. 10. lukien 21 320 mk:ksi kuukaudessa, sillä ehdolla että palkkio saatiin suorittaa vain 9 kk:lta vuodessa. Palkkio saatiin suorittaa kansakoulujen yhteisiin menoihin kuuluvista määrärahoista Opetusfilmiesitykset (13. 11. 3 002 §).

Koulukasvitarhatoiminnan johtajan palkkio. Muuttaen v. 1957 (ks. s. 217) tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus päätti vahvistaa kertomusvuoden alusta lukien kansakoulujen kasvitarhatoiminnan johtajalle suoritettavan vuosipalkkion yhtä suureksi kuin koulukasvitarhojen opettajille 3.5 kk:n työajalta maksettava palkkio (19. 6. 1 925 §).

Kertomusvuoden kesäksi, 3 ½ kk:n ajaksi, päätettiin koulukasvitarhatoimintaa varten palkata lisäopettaja 10. palkkaluokan mukaisella palkalla vastaavasti koulukasvitarhatoiminnasta johtuvia muita menoja supistaen. Palkkio saatiin maksaa kansakoulujen yhteisistä määrärahoista Koulupuutarhat (19. 6. 1 926 §).

Kansakoulujen ylimääräisen henkilökunnan palkkioiden korottaminen. Kaupunginhallitus päätti, että kansakoulujen vahtimestarit ja siivoajat sekä talonmies-lämmittäjät oikeutetaan 1. 10. lukien laskuttamaan siitä ylityöstä, jonka he arki-iltoina klo 18 jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään, seuraavasti:

1) Vahtimestari 215 mk/t yhden, 250 mk/t kahden, 300 mk/t kolmen, 375 mk/t neljän ja 50 mk/t jokaisen seuran tai ryhmän osalta sitä useamman opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän samanaikaisesti kokoontuessa eri huoneissa, koulun omat toimintaryhmät jaossa mukaan lukien. Kello 21.30 jälkeen tapahtuvasta toiminnasta maksetaan palkkiot 50 % korotettuina.

Milloin koulun sisäankäytävät ja huoneistot jakaantuvat siten, että yksi henkilö ei voi valvontaa hoitaa, voidaan toiseksi valvojaksi määrätä koulun johtajan ja taloudenhoitajan hyväksymä henkilö ja laskutus jakaa hänen ja vahtimestarin kesken siten, että kumpikin laskuttaa valvomiensa ryhmien osalta erillisesti eo. taksan mukaisesti.

2) Siivoaja voimistelusalin ylimääräisestä siivouksesta 230 mk voimistelukerralta, veistosalin siivouksesta 195 mk sekä luokka- tai muuhun siihen verrattavan huoneen siivouksesta 100 mk kokoontumiskerralta, jos ylimääräinen siivous sen johdosta suoritetaan.

3) Lauantai-iltoina tai sunnuntaina järjestettävistä tilaisuuksista suoritetaan em. korvauspalkkiot 100 % korotettuina, ei kuitenkaan koulun opettajan valvonnassa toimivien kerhojen ja toimintaryhmien osalta, ellei koulun johtajan harkinnan mukaan erikoista syytä siihen ole.

4) Kouluilla mahdollisesti järjestettävistä suurista juhlista suoritetaan korvaukset koulun johtajan hyväksymän sopimuksen mukaan.

5) Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä on maksettava sen valmistaamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuodesta, jona kouluilla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, 250 mk käyttökerralta, jos vettä käyttää samana iltana yksi ryhmä, 210 mk ryhmää kohden, jos vettä käyttäviä ryhmiä on kaksi, sekä 170 mk ryhmää kohden, jos vettä käyttäviä ryhmiä samana iltana on kolme tai sitä useampia.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että kansakoulujen henkilökunnan vapaa- ja lepoaikamahdollisuudet sekä edellä vahvistettujen palkkiomääräysten soveltaminen on järjestettävä entisen käytännön mukaisesti (27. 11. 3 175 §, 11. 12. 3 313 §).

Talousarviota varten laadittava kansakoulujen vakiokalusteiden luettelo. Yleisjaosto hyväksyi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kirjelmän n:o 1790/8. 5. 1958 liitteeseen olevasta luettelosta ilmenevät kansakoulujen vakiokalusteet ohjeena käytettäväksi v:n 1959 talousarviota laadittaessa. Samalla yleisjaosto päätti kehottaa suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntia sekä hankintatoimistoa kiinnittämään erityistä huomiota talousarvioehdotustensa valmistelussa siihen, ettei hankittavien kalustojen määrässä ja laadussa noudateta liian korkeata vaatimustasoa sekä aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle ehdotuksensa alaiensa virastojen ja laitosten normikalustoksi hintoineen. Lisäksi yleisjaosto kehotti kansakoulujen johtokuntia ja hankintatoimistoa harkitsemaan, missä määrin em. luettelossa mainittuihin kalustonhankintoihin voitaisiin tehdä muutoksia määrään ja laatuun nähden (khn jsto 25. 6. 5 999 §).

Kansakoulujen soittokoneiden luovuttaminen harjoitustilaisuuksia varten. Kaupunginhallitus päätti, että kansakoulujen pianoja ja flyygeleitä saatiin luovuttaa erilaisia harjoi-

tustilaisuuksia varten kansakoulujen ohjesäännön (kunn. as. kok. n:o 24) 2 §:n 6 kohdan tarkoittamissa tapauksissa sillä ehdolla,

että vuokraaja sitoutuu kirjallisesti vastaamaan pianolle tai flyygelille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista,

että mainitusta sitoumuksesta ilmenee sen tai niiden henkilöiden nimet, jotka vuokraajan puolesta ovat vastuussa pianon tai flyygelin käytöstä ja

että vuokra mainitusta käytöstä on toistaiseksi 150 mk tunnilta (30. 10. 2 874 §).

Kansakoulutilojen vuokraaminen vieraille. Kaupunginhallitus päätti,

1) että luovutettaessa huoneistotilaa kaupungin omistamista, v:n 1945 jälkeen valmistuneista koulutaloista vieraan käyttöön oli 1. 1. 1959 lukien noudatettava, ellei poikkeuksen tekemiseen jossakin tapauksessa olisi erikoista aihetta, seuraavia vuokraperusteita:

puolipäiväkäyttö: perusvuokra, johon sisältyy korvaus lämmöstä, valosta, siivouksesta, pulpettien käyttöoikeudesta sekä osuus vahtimestarin palkasta, on 340 mk luokkaja opettajainhuonetilan yhteispinta-alan m²:ltä kk:ssa;

kokopäiväkäyttö: vastaavalla tavalla laskettu ja samat etuudet sisältävä perusvuokra 550 mk/m²/kk;

voimistelusalin käyttö: 600 mk/t, jolloin vuokraan sisältyy korvaus myös pesu- ja pukuhuoneiden käytöstä;

ruokasalin käyttö: 360 mk/t, jolloin vuokraan sisältyy korvaus myös ruokailuvälineiden käytöstä;

veistosalin käyttö: 360 mk/t, jolloin vuokraan sisältyy korvaus myös työvälineiden käytöstä;

2) että luovutettaessa luokkahuoneita sekä laulu- ja luonnontietosaleja kansakoulutaloista vieraan sellaiseen osapäiväkäyttöön, joka määrältään alittaa puolipäiväkäytöksi katsottavan käytön, on samoin 1. 1. 1959 lukien noudatettava, ellei poikkeuksen tekemiseen jossakin tapauksessa ole erikoista aihetta, koulutalon valmistusmisajasta riippumatta seuraavia vuokraperusteita:

luokkahuoneen käyttö	330 mk/t
laulu- ja luonnontietosalin käyttö, johon sisältyy oikeus laulusalin soitto-	
koneiden ja luonnontietosalin opetusvälineiden käyttöön, mutta ei muun	
materiaalin käyttöön	400 »
laulu- ja luonnontietosalin käyttö, johon ei sisälly em. käyttöoikeutta	360 »

3) että kiinteistölautakunnalla on kansakouluviranomaisten esityksestä oikeus päättää, missä tapauksissa ja miten em. perusteista saadaan poiketa (23. 9. 2 557 §).

Kansakoululaitoksen historian kirjoittaminen. Kaupunginhallitus päätti,

että kaupungin kansakoulujen historia kirjoitetaan kaupungin kansakoululaitoksen historiategosta valmistelemaan asetetun (ks. v:n 1957 kert. s. 136) toimikunnan laatiman suunnitelman mukaisesti suomenkielisenä ja käännetään ruotsin kielelle sekä että historian, jonka käsikirjoituksen tulee olla valmiina v:n 1965 loppuun mennessä, kirjoittaminen annetaan fil.tri Urho Somerkiven tehtäväksi,

että teoksesta, jonka laajuus on n. 30 efektiivistä painoarkkia, kokoa B 5, saadaan kaupunginhallituksen käyttövaroista maksaa tekijäpalkkiota 65 000 mk painoarkilta eli yhteensä 1.95 mmk elinkustannusindeksiin sidottuna ns. puoli-indeksiehdon mukaisesti ja aineiston keruusta esitettyjen laskujen mukaan, kuitenkin enintään 300 000 mk sekä lisäksi teoksen kääntämisestä ruotsin kielelle niin ikään enintään 300 000 mk,

että yksityiskohtaisen sopimuksen tekeminen fil.tri Somerkiven kanssa annetaan yleisjaoston tehtäväksi sekä että painatuskustannukset saadaan suorittaa kaupunginkanslian painatus- ja sidontamäärärahaa käyttäen,

että teoksen toimituskuntaan käsikirjoituksen tarkastamista ja teoksen painattamisen huolehtimista varten valitaan kansakoulujen tarkastajat Hilding Cavonius, Walter Erko ja Aarne Huuskonen sekä

että teoksen kirjoittaja on oikeutettu korvauksetta saamaan tekijäkappaleina 25 kpl teostaan (16. 5. 1 559 §).

Em. päätöksen johdosta yleisjaosto päätti hyväksyä kaupungin ja fil.tri Urho Somerkiven kanssa kansakoululaitoksen historiategoksen kirjoittamisesta tehtäväksi seuraavan sopimuksen:

1. Kirjoitettavan teoksen laajuus on noin 30 painoarkkia à 16 sivua, jolloin sivun suuruus on 176 mm × 250 mm (B5). Teos ladotaan korpus-välikkeellä, leveys 27 cicerua ja 38 riviä tekstiä. Kuvalaattoja, taulukoita yms. varten varataan 2—4 painoarkkia.

2. Käsikirjoituksen tulee olla valmiina vuoden 1965 loppuun mennessä.

3. Kirjoittajan tulee ilman eri korvausta lukea suomenkielisen laitoksen korjausvedokset. Kirjoittaja hankkii teokseen tarvittavat kuvat ja kartat, jotka kaupunki kustantaa esitettyjen tositteiden perusteella.

4. Lopullisen käsikirjoituksen tarkastaa ja hyväksyy toimituskunta, johon kuuluvat kansakoulujen tarkastajat Huuskonen, Erko ja Cavonius.

5. Kirjoittaja esittää työn kuluessa vuosittain kunkin vuoden tammikuussa käsikirjoituksen tarkastajille ja kaupunginhallituksen yleisjaostolle selostuksen työnsä edistymisestä ja kerätyn aineiston laadusta. Toimituskunnalla on oikeus työn kuluessa perehtyä kerättyyn lähdeaineistoon sekä tarvittaessa käyttää tähän asiantuntijan apua.

6. Kirjoittajalle maksettava kirjoituspalkkio on 65 000 mk painoarkilta eli yhteensä 1.95 mmk sidottuna viralliseen elinkustannusindeksiin (lokakuu 1951 = 100). Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä, jona pidetään kesäkuun 1958 elinkustannusindeksin pistelukua, suurempi, korotetaan kulloinkin maksettava palkkioerä yhtä monella prosentilla kuin luku 2 täysiä kertoja sisältyy indeksin nousua osoittavaan prosenttilukuun. Jos tarkistusindeksi on perusindeksiä pienempi, ei tätä indeksiehtoa sovelleta. Indeksitarkistus suoritetaan kunkin palkkioerän osalta viimeisen silloin tiedossa olevan indeksiluvun mukaan.

7. Kirjoittajalle tuleva tekijäpalkkio maksetaan kolmessa erässä siten, että 200 000 mk maksetaan sopimusta allekirjoitettaessa, 750 000 mk silloin, kun kirjoittaja on esittänyt teoksen tarkastajille keräämänsä täydellisen aineiston ja sen perusteella laaditun lopullisen työsuunnitelman sekä loppuosa tekijäpalkkiosta sitten, kun tarkastajat ovat hyväksyneet lopullisen käsikirjoituksen. Aineiston keruusta maksetaan erikseen esitettyjen laskujen mukaan, kuitenkin enintään 300 000 mk.

8. Toimituskunta huolehtii pätevän kääntäjän hankkimisesta ja hänen palkkaamisesta samoin kuin käsikirjoituksen puhtaaksikirjoittamisesta.

9. Teoksen kirjoittaja on oikeutettu saamaan 25 kpl teostaan korvauksetta tekijäkappaleina.

10. Mikäli kirjoittaja sairauden tai jonkin muun pakottavan syyn takia kokonaan joutuu keskeyttämään työnsä, on lähdeaineisto ja käsikirjoituksen valmistunut osa luovutettava kaupungille, jossa tapauksessa teoksen tarkastajien lausunnon perusteella todetaan, onko kirjoittajan palautettava kaupungille jokin osa jo mahdollisesti nostamastaan korvauksesta tai palkkiosta, vai tulee ko kaupungin suorittaa kirjoittajalle tai hänen oikeudenomistajilleen korvausta suoritettun työn johdosta.

11. Tämä sopimus on laadittu kahtena yhtäpitävänä kappaleena, joista toinen filtri Urho Somerkivelle ja toinen kaupunginhallitukselle.

Kaupunginkansliaa kehoitettiin heti sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ilmoittamaan siitä rahatoimistolle sopimuksen 7. kohdan mukaisen maksun suorittamista varten (khn jsto 11. 6. 5 903 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Kaupunginhallitus päätti ano kouluhallitukselta, että suomenkielisiin kansakouluihin saataisiin perustaa yksi uusi tarkkailuluokka ja sitä varten erityisopettajan virka 1. 8. lukien siksi ajaksi kuin mainittu luokka ja virka osoittautuvat tarpeellisiksi (6. 11. 2 925 §).

Suomenkielisten kansakoulujen nuorisokerhotyön johtajan palkkio vahvistettiin 1. 10. lukien 3 420 mk:ksi peruspalkkion ja 170 mk:ksi kerhoa kohden tulevan palkkion osalta. Palkkio saatiin suorittaa suomenkielisten kansakoulujen määrärahoista Nuorisokerhotyö. Korotetun palkkion maksamisesta v. 1959 oli tehtävä erillinen esitys (11. 12. 3 312 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kirjastosihteerin palkkio vahvistettiin 1. 10. lukien 21 320 mk:ksi kuukaudessa, sillä ehdolla että palkkio saadaan suorittaa vain 9 kk:lta vuodessa. Palkkio saatiin suorittaa suomenkielisten kansakoulujen määrärahoista Palkkiot (13. 11. 3 003 §).

Määrärahoista Muut palkkamenot saatiin koulunjoht. Eemeli Kaipiaiselle suorittaa 46 500 mk:n palkkio kansakoulujen irtaimistoesineiden nimikeluettelon laatimisesta (6. 3. 826 §).

Töölön, Tolarin ja Maunulan kansakoulurakennusten rakennustöiden yhteydessä suoritusta suunnittelu- ym. työstä päätettiin erälle johtajaopettajille suorittaa yht. 290 000 mk:n korvaus, joka saatiin maksaa tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun talorakennukset kuuluvista määrärahoista Määräraha suunnittelupalkkioita varten ulkopuolisille suunnittelijoille, yleisten töiden lautakunnan harkinnan mukaan sekä tilapäisen työvoiman palkkaamiseksi (20. 2. 651 §).

Samaan pääluokkaan ja lukuun kuuluvista määrärahoista Taideteosten hankkiminen kaupungin julkisten rakennusten kaunistamiseen päätettiin suorittaa 3 630 mk:n suuruisen palkkio Mäkelän kansakoulun veistoskilpailun näyttelyn järjestelystä ja purkamisesta sekä sen valvonnasta huolehtineelle vahtimestarille (khn jsto 2. 4. 5 507 §).

Kaupunginhallitus oli v. 1957 (ks. s. 219) valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen lääninhallituksen päätöksestä, jolla kaupunki oli veloitettu suorittamaan erälle opettajille takautuva asumiskustannuksista aiheutuva korvaus v:lta 1954. Korkein hallinto-oikeus oli katsonut, ettei valittajilla ollut lain mukaan oikeutta saada kaupungilta v:lta 1954 suurempaa palkkaa kuin mitä kaupunki oli heille maksanut ja etteivät valittajien vaatimukset olleet lakiin perustuvia, joten valitukset oli hylätty (20. 3. 998 §).

Yleisjaosto päätti oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käyttämään kaluston hankintamäärärahojaan johtokunnan kirjelmän n:o 715/27. 2. 1958 mukaisesti ottaen huomioon erät siihen tehdyt muutokset, joiden osalta johtokunnan tulisi kertomusvuoden syyskuun aikana tehdä uusi, silloista tilannetta vastaava esitys. Samalla yleisjaosto kehotti suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntia tekemään ennen v:n 1959 talousarvioehdotusten jättämistä yleisjaostolle ehdotuksensa talousarviota laadittaessa käytettävästä kansakoulujen vakiokalusteiden luettelosta (khn jsto 12. 3. 5 397 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota yleisten töiden lautakunnan 22. 9. tekemän päätöksen, joka koski Vartiokylän kansakoulun kaluston tilaamista (23. 9. 2 535 §, 2. 10. 2 627 §).

Kauhajoen kunnan vaadittua korvausta erään kansakoulunoppilaan koulunkäyntikustannuksista kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa kunnanhallituksen erheellisesti vaatineen korvausta kansakoulujen kansialta, joka oli viivästyttänyt asiaa, mutta että lastensuojelulautakunta oli jo suorittanut laskun (24. 4. 1 339 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin kohtuussyistä suorittamaan toistaiseksi erään Helsingin sokeainkoulun oppilaan kouluun ja kotiin kuljetus sunnuntai- ja lupapäivinä kaupunginhallituksen 2. 4. (ks. s. 214) määräämällä tavalla. Tarkoitukseen saatiin käyttää suomenkielisten kansakoulujen määrärahoja Suoranaiset avustukset (20. 11. 3 065 §).

Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 890 000 mk Malmin jatkokoulun pesutuvassa, kellarissa ja opetuskeittiössä suoritettavia muutostöitä varten (3. 7. 2 048 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 460 000 mk talossa Hämeentie 80 sijaitsevan kansakoulurakennuksen julkisivun koriste-pilarien ja vesikaton päätymurausten osittaista purkamista varten (23. 10. 2 785 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin enintään 420 000 mk varaportaan rakentamista varten Toukolan kansakouluun (28. 8. 2 321 §); 2 000 784 mk Snellmanin kansakoulun muutos- ja korjaustöiden loppuunsaattamista varten (5. 6. 1 762 §, 31. 7. 2 124 §); 1.3 mmk vesijohdon rakentamista varten Etelä-Kaarelan koulutaloon Kirjokalliontie 43 (22. 5. 1 618 §).

Helsingin väliaikaisen opettajakorkeakoulun vuokrakorvaukseksi syyslukukaudelta 1957 ja kevätlukukaudelta 1958 vahvistettiin vastaavasti 309 700 mk ja 440 930 mk, minkä lisäksi korkeakoulun tuli suorittaa vahtimestarille ja siivoojille lisä- ja ylityöstä tulevat korvaukset koulun johtajan tarkistamilla perusteilla (2. 1. 109 §, 29. 5. 1 690 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan luovuttamaan Helsinkiin kertomusvuoden syksyllä perustettavaa toista kuurojen koululuokkaa varten yhden johtokunnan sopivaksi katsoman luokkahuoneen kalustoineen ilman vuokravastiketta tulevan lukuvuoden alusta toistaiseksi, lisäksi oikeutettiin johtokunta antamaan mainitun luokan helsinkiläisille oppilaille samat koulutarvikkeet, kouluaterian sekä vaate- ja jalkineavustukset kuin kaupungin kansakoulujen muillekin oppivelvollisille lapsille (22. 5. 1 615 §).

Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin tekemään Karjalan Yhteiskoulu Oy:n kanssa talossa Paraistentie 3a olevista koulutiloista 23. 9. 1955 (ks. s. 202) tehtyyn vuokrasopimukseen sellaiset muutokset, että vuokratut tilat olivat 1. 8. lukien 540 m² ja että perusvuokra alenisi vastaavasti 270 000 mk:aan kuukaudelta sekä että Karjalan Yhteiskoulu sitoutuisi palauttamaan kaupungille 1. 8. 1959 käteissuorituksena vähennettyä vuokrapinta-alaa vastaavan osan etukäteen jo nostamastaan vuokrasta ajalta 1. 8. 1958—31. 7. 1959 eli 1.44 mmk (31. 7. 2 128 §).

Seuraavat kansakouluhuoneistoja koskevat vuokrasopimukset päätettiin sanoa irti 31. 5. lukien: senaattori Th. Wegeliuksen kuolinpesältä Länsi-Kaivopuisto 2:sta ja Kalliolan kristillis-yhteiskunnalliselta työkeskukselta talosta Vaasanrinne 5 suomenkielisten kansakoulujen käyttöön vuokratut huonetilat (16. 5. 1 562 §, 19. 6. 1 923 §) sekä Meilahden yhteiskoululta vuokrattuja huonetiloja koskeva vuokrasopimus 31. 7. lukien (27. 2. 731 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää kouluhallitukselle, että Länsi-Herttoniemen pohjoisosaan rakennettavan koulutalon rakennusohjelma vahvistettaisiin (6. 11. 2 927 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkrit. Jorma Järven laatimat, numeroilla 1—15 merkityt Vartiokylän kansakoulurakennuksen pääpiirustukset sillä edellytyksellä, että vahtimestarin ja talonmiehen asuntojen yhteisestä ulkoetisestä rakennettaisiin sisäinen kierreporras kerrosta alempana oleviin tiloihin (16. 1. 261 §, 31. 7. 2 120 §); talorakennusosaston laatimat, numeroilla 1—5 merkityt 31. 7. 1957 päivätyt ja 13. 6. 1958 täydennetyt Suomenlinnan kansakoulun pääpiirustukset (3. 7. 2 043 §); talorakennusosaston laatimat, numeroilla 1—8 merkityt 9. 8. 1957 päivätyt Oulunkylän kansakoulun pääpiirustukset sillä edellytyksellä, että lopullisia työpiirustuksia laadittaessa otettaisiin huomioon terveydenhoitolautakunnan tekemä huomautus. Kiinteistöjen pääluokan luvun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset määrärahoista Kansakoulut myönnettiin 435 000 mk ko. kansakoulun pihamaan pintavesien pois johtamista varten (30. 1. 419 §, 12. 6. 1 875 §).

Merkittiin tiedoksi, että puolustusministeriö oli hyväksynyt Vallisaaren rakennettavan kansakoulu-, kirjasto- ja nuorisotyörakennuksen pääpiirustukset. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset kuuluvista määrärahoista Uudet kansakoulurakennukset myönnettiin enintään 850 000 mk istutustöiden suorittamista varten ko. kansakoulun pihamaalla (9. 1. 185 §, 6. 11. 2 937 §).

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 105 000 mk Tolarin kansakoulun 21. 3. vietettävää vihkiäisjuhlaa varten (20. 2. 658 §) ja 76 000 mk suomenkielisten kansakoulujen edustajien osallistumista varten Kurikassa 23.—24. 2. pidettäviin Kansakoulunurion Liikuntakasvatusliiton järjestämiin kansakoulujen talvikisoihin (20. 2. 654 §).

Opetustoimen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 130 240 mk suomenkielisten kansakoulujen käytettäväksi Viitta-nimisen kirjasen hankkimiseksi kansakouluista kertomusvuonna pääseville VIII luokan oppilaille (27. 3. 1 084 §).

Malmin jatkokoulun talonmies-vahtimestaria kehoitettiin viipymättä poistamaan koulun tontille rakentamansa kevytrakenteinen autosuoja (2. 4. 1 143 §).

Meilahden yhteiskoululta vuokratuissa huonetiloissa olleet 45 kattovalaisinta päätettiin myydä ko. yhteiskoululle 1 000 mk:lla kappale sekä puinen luokkataulu 2 000 mk:lla (khn jsto 23. 12. 6 911 §).

Merkittiin tiedoksi kansakoulujen taloudenhoitajan ilmoitukset Meilahden, Mäkelän ja Pakilan kansakouluissa tapahtuneista varkauksista (khn jsto 2. 4. 5 531 §, 10. 9. 6 306 §, 8. 10. 6 436 §).

Yleisjaosto antoi suostumuksensa siihen, että Aleksis Kiven ja Mäkelän kansakoulujen voimistelusalin käyttämisestä 8. ja 9. 11. lentopalloosarjojen järjestämiseen aiheutuneiden vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien palkkiot sekä valaistuksesta ja lämpimän veden käyttämisestä suoritettavat kustannukset, yhteensä 12 780 mk saatiin suorittaa kaupungin varoista (khn jsto 12. 11. 6 638, 6 639 §).

Herttoniemen ja Porolahden kansakoulujen voimistelusalissa olevat soittokoneet päätettiin luovuttaa 150 mk:n suuruisesta tuntivuokrasta Herttoniemen Naisvoimisteluseuran käyttöön yhdistykselle aikaisemmin myönnettyinä harjoitteluaikoina. Samalla yleisjaosto kehotti johtokuntaa vaatimaan yhdistykseltä sitoumuksen soittokoneen käytöstä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta (khn jsto 5. 3. 5 367 §, 19. 2. 5 295 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin palkkaamaan johtokunnan

kansliaan 14. palkkaluokkaan kuuluvan puolipäivätoimessa olevan tp. toimistoapulaisen sijasta 12. palkkaluokkaan kuuluva kokopäivätoimessa oleva tp. toimistoapulainen 1.12. lukien toistaiseksi ja kauintaan kertomusvuoden loppuun. Aikaisemmin myönnetyn palkan lisäksi myönnettiin erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista 15 910 mk. Mainitun toimistoapulaisen palkkaamista varten v:ksi 1959 olisi tehtävä eri esitys (27. 11. 3 167 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin oikeus järjestää ryhtivoimistelun kokeilua lukuvuonna 1958/59 IV—VII luokilla enintään 4 viikkotuntia, suorittamalla opettajien palkkiot jatkokoulun opettajain ylituntipalkkion suuruisina (30. 4. 1 435 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan panemaan täytäntöön 9. 9. tekemänsä päätöksen luokkajaon vahvistamisesta lukuvuodeksi 1958/59 (18. 9. 2 484 §, 13. 11. 2 997 §).

Muuttamalla v. 1951 (ks. s. 163) tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus päätti oikeuttaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan maksamaan orkesterien ja oppilaskuorojen johtajille jatkokoulun ylituntipalkkiota vastaavan palkkion yhteensä enintään 16 viikkotunnilta (16. 5. 1 560 §).

Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 240 000 mk Vallilan ruotsinkielisessä kansakoulussa suoritettavia paloturvallisuustöitä varten (31. 7. 2 133 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin oikeus luovuttaa korvauksetta nuorisotyölautakunnalle ruotsinkielisten kansakoulujen jousiorkesterille kuuluvat viisi viulua ja yksi sello, jotka oli merkittävä nuorisotyölautakunnan irtaimistoluetteloihin (khn jsto 16. 5. 5 744 §).

Seuraavat ruotsinkielisten kansakoulujen kalustoesineet päätettiin myydä: Drumsö svenska skolförening -nimiselle yhdistykselle 20 käytöstä poistettua pulpettia 2 000 mk/kpl (khn jsto 27. 8. 6 237 §); Rudolf Steiner-koululle 62 käytöstä poistettua pulpettia 2 000 mk/kpl (khn jsto 17. 9. 6 339 §); Kaupalliselle Koululle 20 käytöstä poistettua pulpettia 1 250 mk/kpl (khn jsto 23. 12. 6 912 §).

Työväenopistot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa jäljempänä mainitut työväenopistoissa maksettavat palkkiot 1. 1. 1959 lukien seuraaviksi: opintopiiritunti 700 mk, korjaustunti 500 mk, luentopiiritunti 1 700 mk, palkkio kuoron ja orkesterin johdosta (2 t) 2 350 mk, palkkio luento- ja lauluillan johtamisesta 1 000 mk, elo- ja varjokuvien näyttö 375 mk ja ilmoittautumisten vastaanottajille, järjestysmiehelle ja muille tilapäisille avustajille (4 t) 800 mk (18. 12. 3 375 §).

Suomenkielisen työväenopiston taloudenhoitajan palkkio vahvistettiin 1. 10. lukien 27 300 mk:ksi kuukaudessa, joka saatiin maksaa työväenopiston määrärahoista vakinaiset viranhaltijat (18. 12. 3 376 §).

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta oikeutettiin panemaan täytäntöön 29. 5. tekemänsä päätös, joka koski Tarvon kesäkodin vahtimestari-talonmiehen palkan korottamista, siten muutettuna että mainittu 17 000 mk:n suuruinen kuukausipalkka saatiin maksaa 1. 8. alkaen ja että häneltä samasta päivästä lukien perittäisiin asunnosta 3 464 mk:n korvaus kuukaudelta (5. 6. 1 714 §, 6. 11. 2 928 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisen työväenopiston johtokunnan luovuttamaan työväenopistotalon kahvila-ravintolahuoneiston koneineen ja kalustoineen kokeilumielessä toistaiseksi ja kauintaan kevätlukukauden 1959 loppuun saakka opiston opistolaisyhdistyksen käyttöön työväenopistolaisille ja opistotalon muulle henkilökunnalle tarkoitettun kahvila-ravintolaliikkeen harjoittamista varten, sillä ehdolla että opettajayhdistys maksaa kaupungille vuokrana 1 % myynnin bruttoarvosta, suorittaa ravintolan valaistuksesta, sähkön ja veden kulutuksesta ym. johtuvat maksut, huolehtii kustannuksellaan kahvila-ravintolan huonetilojen siivouksesta ja järjestyksenpidosta, vastaa kaluston muusta kuin luonnollisesta kulumisesta johtuvista korjauskustannuksista sekä vastaa liiketoiminnan mahdollisesta tappiosta ja lisäksi sillä ehdolla, että kahvila-ravintolan hintataso ei saanut ylittää kaupungissa olevien suurempien ns. kansanravintoloiden hintatasoa (23. 10. 2 788 §).

Yleisjaosto hyväksyi suomenkielisen työväenopiston kertomusvuoden talousarvioon merkityt kalustonhankinnat suoritettaviksi johtokunnan kirjelmän 31/19. 3. 1958 mukaisesti ottaen huomioon hankintatoimiston kirjelmässä n:o 195/2. 4. 1958 mainitut supistuk-

set lukuun ottamatta johtajan ja johtokunnan huoneen kaluston hankkimista, jotka saatiin suorittaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti (khn jsto 9. 4. 5 558 §).

Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan esitettyä, että työväenopistotaloon hankittaisiin kiinteät näyttämölaitteet, kaupunginhallitus hylkäsi esityksen ja kehotti johtokuntaa yhdessä opiston suunnittelutoimikunnan ja yleisten töiden lautakunnan kanssa tekemään supistetun ehdotuksen opiston näyttämörakennelmien rakentamisesta siten, että ne voitaisiin toteuttaa kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti (26. 6. 1 965 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan suorittamaan näyttämön asennuksineen enintään 495 000 mk:n yhteishintaisten savunpoistoluukkujen hankinnan ja asennustyön mikäli mahdollista opistotalon rakennusmäärärahoja käyttäen (13. 11. 3 000 §).

Tarkistamalla v. 1957 (ks. s. 223) tekemänsä päätöksen kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan suorittamaan suomenkielisen työväenopiston johtokunnan 22. 4. päivätyssä kirjelmässä ehdotetusta työväenopistotalon vanhan osan lisätöistä ne, jotka voitiin suorittaa jo myönnettyjen määrärahojen puitteissa, arkkit. Aulis Blomstedtin 10. 5. päivätyjen, numeroilla 26—30 merkittyjen muutospirustusten mukaisesti (29. 5. 1 687 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä mainitun vanhan osan muutostöiden suunnitelmaan kuuluvat 187 000 mk:aan nousevat, kotitalouslautakunnalle tulevien tilojen sähköjohtojen muutokset, kuitenkin siten, että ko. suunnitelmia toteutettaessa olisi pyrittävä siihen, että työt saataisiin suoritetuksi tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa (20. 11. 3 075 §).

Opistotalon muutostöiden yhteydessä päätettiin sen grafiikkasaliin rakentaa alkuperäisestä suunnitelmasta puuttuva lasiseinä ja tuuletuslaitteet, joiden lisälaitteiden kustannukset saivat nousta enintään 225 000 mk:aan (26. 6. 1 973 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin suorittamaan tuloa tuottamattomien pääomajenonien pääluokan lukuun Talorakennukset tarkoitusta varten varattua määrärahaa konkurssianomuksen 15. 3. jättäneen Suomen Tehdas- ja Asuinrakennus Oy:n työntekijöille ne työpalkkasaatavat kesälomakorvauksineen, jotka olivat peräisin ajalta ennen konkurssin alkamista, eli 1 024 808 mk sekä työkalukorvauksia 20 140 mk, kaikki sillä ehdolla, että sanotut suomenkielisen työväenopiston lisärakennustyömaata koskevat palkkasaatavat konkurssipesältä niille kuuluvine etuoikeuksineen siirrettäisiin kaupungille (17. 4. 1 272 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ehdotus, että työväenopistotalon pihanpuoleiseen seinämään hankittaisiin taideteos, antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että kuvaamataidetoimikunnan aikanaan tulisi suunnitella kiinteän maalauksen hankkimista johonkin työväenopistorakennuksen sisätilaan (16. 5. 1 533 §).

Vallilan ulkoilmateatterin näyttämövalaistuslaitteet päätettiin siirtää suomenkielisen työväenopiston hallintaan sillä ehdolla, että ne näytäntökausien ajaksi luovutettaisiin teatterin käyttöön jolloin työväenopiston ja kiinteistöviraston olisi huolehdittava laitteiden siirrosta (13. 11. 2 996 §).

Työväenopiston rikkinäiset käyttökelvottomat koksirattaat päätettiin myydä 500 mk:n hinnasta (khn jsto 11. 6. 5 905 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisen työväenopiston johtokunnan käyttämään maalari Antti Palomaan testamentin kautta kaupungille tulleen rahamäärän 187 833 mk ko. työväenopiston taidekokoelmiin liitettävän ja opistossa säilytettävän taideteoksen hankkimiseen (22. 5. 1 614 §).

Ruotsinkielinen työväenopisto. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 1. 10. lukien ko. työväenopiston kanslistin palkkion 34 850 mk:ksi, kirjastonhoitajan palkkion 20 500 mk:ksi, taloudenhoitajan palkkion 19 000 mk:ksi, toisen tp. vahtimestarin palkkion 28 900 mk:ksi ja toisen 19 300 mk:ksi kuukaudessa (18. 12. 3 377 §).

Erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista myönnettiin 268 264 mk ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan käytettäväksi tp. vahtimestarin palkkaamiseksi 8. palkkaluokan mukaisella palkalla sekä palkkiovirassa olevan tp. kirjastonhoitajan palkkaamiseksi 20 000 mk:n kuukausipalkalla 3 tunniksi päivässä 5 päivänä viikossa sekä samoin palkkiovirassa olevan toimistoapulaisen palkkaamiseksi 34 000 mk:n kuukausi-

palkalla 5 tunniksi päivässä, kaikki 1. 9. lukien toistaiseksi ja kauintaan kertomusvuoden loppuun (14. 8. 2 195 §); 1. 11. lukien päätettiin vielä palkata siivoaja, työaika 10 kk vuodessa, kuukausipalkka 26 940 mk. Aikaisemmin ko. tarkoitukseen myönnetyn määrärahan lisäksi myönnettiin vielä 53 880 mk ruotsinkielisen työväenopiston määrärahoista Muut palkkamenot. Vielä kaupunginhallitus päätti merkitä v:n 1959 talousarvioonsa 269 400 mk mainitun siivoajan palkkaamista varten v:ksi 1959 (16. 10. 2 731 §).

Yleisjaosto päätti hyväksyä ruotsinkielisen työväenopiston uudisrakennuksen kertomusvuoden talousarvioon merkityt kalustonhankinnat suoritettavaksi opiston johtokunnan kirjelmän n:o 102/II b/58/5. 6. mukaisesti siten, että kaluston hankintamäärärahaista käytettäisiin ko. tarkoitukseen enintään 6 434 910 mk (khn jsto 18. 6. 5 947 §).

Samaten yleisjaosto oikeutti ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan hankkimaan opiston uudisrakennuksen näyttämövarusteisiin kuuluvan elokuvakankaan ja näyttämön sopeuttamislaitteet käyttämällä tarkoitukseen 1.5 mmk opiston kaluston hankintamäärärahoista (khn jsto 31. 7. 6 133 §).

Svenska privata läroverket för flickor -nimiselle oppilaitokselle päätettiin myydä hankintatoimiston kirjelmän n:o 557/24. 10. 1958 mukainen ruotsinkielisen työväenopiston käytössä ollut kalusto (khn jsto 30. 10. 6 568 §).

Kaupunginhallitus päätti määrätä ruotsinkielisen työväenopiston Dagmarinkatu 3:ssa sijaitsevan opistotalon toistaiseksi ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan hallintoon lukuun ottamatta terveydenhoitolautakunnan alaisen sairaanhoitoaseman ja äitiys- ja lastenneuvolan sekä kotitalouslautakunnan alaisen opetuskeittiön käytössä olevia, hyöty-pinta-alaltaan 355 m²:n huonetiloja, jotka ilman lämmitystä määrättiin kiinteistölahtakunnan hallintoon (18. 12. 3 373 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnalle myönnettiin oikeus luovuttaa Svenska Medborgarhögskolan -nimisen oppilaitoksen käyttöön em. uudesta koulutalosta sen valmistuttua seuraavat huonetilat: kokopäiväkäyttöön yhteensä n. 63 m² ja puolipäiväkäyttöön yhteensä n. 256 m².

Mainittuun vuokraukseen sisältyi oikeus käyttää opettajien ja oppilaiden vaatesäiliöitä sekä WC:itä ynnä lisäksi oikeus saada käyttöön erikoisluentosaleja, jolloin vuokra oli 500 mk tunnilta.

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että vuokralaisen oli huolehdittava kustannuksellaan kokopäiväkäyttöön luovutettavien tilojen siivouksesta ja että muiden tilojen siivouskustannusten jakaantumisesta vuokraajan ja vuokralaisen kesken oli erikseen sovittava.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että kysymys vuokran suuruudesta otettaisiin käsiteltäväksi vasta sen jälkeen kun uudisrakennuksen ja sen irtaimiston lopulliset hankintakustannukset olivat selvitetty (8. 5. 1 493 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan muuttamaan 29. 11. 1956 (ks. s. 215) hyväksytyjä ruotsinkielisen työväenopiston opistorakennuksen pääpiirustuksia siten, että yhteen kolmannessa kerroksessa sijaitsevaan luokkahuoneeseen saataisiin sijoittaa tilat rehtorin kansliaa varten, kuitenkin niin että mainitut tilat tarvittaessa voitaisiin muuttaa luokkahuoneeksi (2. 1. 113 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston alueella sijaitseva vanha koulurakennus päätettiin purkaa (khn jsto 3. 9. 6 262 §).

Ammattiopetuslaitokset. Kaupunginhallitus oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan suorittamaan sihteerilleen 1. 10. lukien 11 000 mk:n suuruisen palkkion kuukaudessa. Korotetun palkkion suorittamista varten myönnettiin aikaisemmin myönnetyn lisäksi 9 000 mk Ammattiopetuslaitosten johtokunta -lukuun kuuluvista määrärahoista Tilapäiset viranhaltijat (16. 10. 2 737 §).

Muuttaen v. 1957 (ks. s. 224) tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus päätti vahvistaa ammattikurssien tietopuolisten aineiden opettajina toimivien teknikkojen kokonaistuntipalkkion 710 mk:ksi 1. 5. lukien (17. 4. 1 262 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan seuraavaa työttömyyskautta varten suunnittelemaan ja aikanaan järjestämään ammattikurseja lähinnä työttömiksi joutuneille nuorille henkilöille sekä määrätä, että vain niille nuorille oppilaille, jotka osoitetaan kurseille työllisyyslautakunnan toimesta työttömyyskortistoon hyväksytyistä nuorista, suoritetaan kurssiajalta päiväraha, jonka suuruus on 400 mk (16. 5. 1 529 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1957 (ks. s. 224) tekemäänsä päätöstä, kehottaa

kiinteistölautakuntaa luovuttamaan Alppikatu 1:ssä sijaitsevan ammattikoulutalon Wallininkadun ja Ensi linjan kulmauksessa olevasta 2-kerroksisesta rakennuksesta ja talon 3-kerroksisesta kivisestä piharakennuksesta valmistavan poikien ammattikoulun käytöstä vapautuneet tilat, sitten kun yleisten töiden lautakunnan toimesta niissä oli suoritettu tarpeelliset muutokset ja korjaukset, seuraavasti:

2-kerroksinen rakennus:

a) maalariammattikoululle kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta I kerroksen Wallininkadun puoleisessa päädyssä olevaa 3 huonetta ja II kerroksen pihanpuoleisessa päädyssä olevaa 2-huoneista vahtimestarin asuntoa, joten maalariammattikoulun käyttöön tulisi huonetilaa I kerroksesta 216 m² ja II kerroksesta 250 m² eli yhteensä 466 m²,

b) kansakoulujen apukoululuokkien metallityöpajalle I kerroksen Wallininkadun puoleisesta päädyssä 2 huonetta eteisineen sekä eteisen Wallininkadun puoleisesta päästä erotettava, n. 1.5 × 2.5 m²:n suuruinen valoaukoilla ikkunoineen varustettava tila opettajain huonetilaksi, yhteispinta-alaltaan 73 m²,

c) Kirjoja Sokeille -nimiselle yhdistykselle I kerroksesta Ensi linjan puoleisen sisäänkäytävän viereinen huone (14 m²) sokeiden ääninauhakirjaston toimistoksi ja

d) laboratorioapulaiskoulun, mikäli sellainen perustetaan, vahtimestarin asunnoksi II kerroksessa oleva vahtimestarin asunto, pinta-alaltaan 60 m².

3-kerroksinen rakennus:

a) laboratorioapulaiskoululle, mikäli sellainen perustetaan, I kerroksen Wallininkadun puoleinen osa kokonaisuudessaan (342 m²),

b) kultaseppäkoululle II kerros kokonaisuudessaan (483 m²), josta koulun hallussa on ennestään 144 m²,

c) optikkokoululle III kerroksesta yksi luokkahuone, WC- ja käytäväosuuksineen (61 m²),

d) kansakoululle III kerroksesta voimistelusalin pukeutumishuoneineen, WC- ja käytäväosuuksineen (139 m²) ja

e) Suomen Hammaslääkäriliitolle sen suunnittelemaa hammasteknikkokoulua varten III kerroksesta Wallininkadun puoleinen siipi ja yksi luokkahuone pihasiiven puolelta käsittäen yhteensä 7 huonetta, pesuhuoneen, WC- ja käytävätilat (283 m²),

kansakoululle ja laboratorioapulaiskoululle kaupungin laitoksina vahvistetusta tilitysvuokrasta sekä muille em. ammattikouluille ja yhdistyksille elinkustannusindeksiin täysin 5 %:n nousuun sidotusta ja puolivuositain tarkistettavasta 400 mk/m² vastavasta kuukausivuokrasta, johon sisältyy lämpö ja lämmin vesi ja joka peritään siitä ajankohdasta alkaen, jolloin huonetilat yleisten töiden lautakunnan toimesta kunnostettuina voidaan luovuttaa vuokralaisten käyttöön.

Kaupunginhallitus päätti samalla kehottaa yleisten töiden lautakuntaa kiireellisesti vielä kertomusvuonna suorituttamaan kultaseppäkoulun ja optikkokoulun käyttöön tulevilla huonetiloilla 3. 7. päivätyn kustannusarvion mukaiset muutos- ja korjaustyöt sekä myöntää tarkoitusta varten yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 4.24 mmk:n suuruisen määrärahan kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti merkittä ehdollisesti vuoden 1959 talousarvioehdotukseensa 14.5 mmk:n suuruisen määrärahan Alppikadun ammattikoulutalossa suoritettavia muita muutos- ja korjaustöitä varten (3. 7. 2 042 §).

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin luovuttamaan optikkokoululle vuokravapaasti johtokunnan kirjelmässä n:o 136/19. 9. mainittu koulukalusto käytettäväksi Alppikatu 1:ssä sijaitsevasta ammattikoulutalosta koululle vuokratuissa huonetiloissa toistaiseksi ja niin kauan kuin koulun mainittu vuokrasuhde jatkuu (khn jsto 26. 11. 6 728 §).

Kirjapainokoulun tilinpidossa sattuneen virheen oikaisemista varten yleisjaosto päätti myöntää v:n 1957 talousarvion erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista määrärahoista Vuoden varrella tarvittavat tilapäiset viranhaltijat 9 110 mk (khn jsto 15. 1. 5 108 §).

Kirjapainokoulun kevätlukukausi päätettiin kertomusvuonna aloittaa 7. 1. (9. 1. 191 §) ja syyslukukausi 18. 8. (7. 8. 2 176 §).

Kirjapainokoulusta päätettiin luovuttaa vuokratta luokkahuone Graafiselle Keskusliitolle jatkokurssien järjestämistä varten litografeille ja offsetpainajille aikana 16.—28. 11. 1958 ja 6.—11. 1. 1959, sillä ehdolla että liitto suorittaisi siivouksesta aiheutuneet kustan-

nukset ja vahtimestarin palkkion sekä vastaisi koululle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (khn jsto 5. 11. 6 604 §).

Yleisjaosto oikeutti kirjapainokoulun tilaamaan ATT Chief 24-merkkisen offset-painokoneen ja käyttämään tarkoitukseen 2,95 mmk kaluston hankintamäärärahoistaan. Koneen asentamista varten saatiin samoista määrärahoista käyttää 300 000 mk. Samalla yleisjaosto kehotti kirjapainokoulua aikanaan antamaan kaupunginhallitukselle tarpeelliset tiedot valtionavun anomista varten (khn jsto 23. 4. 5 629 §).

Kähertäjäkouluun saatiin hankkia kaksi 37 800 mk:n hintaista hiustenkuivaajaa koulun kaluston hankintamäärärahoja käyttäen ja muita hankintoja vastaavasti supistaen (khn jsto 17. 12. 6 870 §).

Koulun kertomusvuoden kevätlukukausi päätettiin aloittaa 8. 1. (9. 1. 191 §).

Yleisjaosto päätti, että kähertäjäkoulun huoneisto saatiin luovuttaa Suomen Käher-täjain Liiton Helsingin osaston Parturi-Kerhon käyttöön rehtorin kanssa lähemmin sovittavana ajankohtana kerho- ja työiltojen järjestämistä varten (khn jsto 12. 3. 5 403 §) sekä Helsingin Marcelklubin käyttöön keskiviikko-iltaisina kertomusvuoden aikana mikäli koulua ei tarvittaisi muihin tarkoituksiin. Lisäksi oli anojien korvattava siivouskulut ja vahtimestarin palkkiot sekä vastattava koululle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (20. 2. 652 §).

Valmistavaan poikien ammattikouluun päätettiin palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat (palkkaluokka merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen): 16. 8. lukien enintään kertomusvuoden loppuun kolme tietopuolisten aineiden opettajaa (26) ja yhdeksän ammattityöopettajaa (21) sillä edellytyksellä, että jokaiselle maalaus- ja hitsaustyölinjan I luokalle sekä sähköosaston III luokalle saataisiin syyslukukauden alusta lähtien täysi oppilasmäärä (26. 6. 1 972 §, 21. 8. 2 231 §); terveysisar kertomusvuodeksi puolipäivätyöhön (20) ja terveysisar 1. 9. lukien kertomusvuoden loppuun (20) (16. 1. 268 §, 31. 7. 2 130 §); 1. 8. lukien viisi uutta työsopimussuhteessa olevaa siivoojaa (4. 9. 2 394 §) sekä vanhempi työsopimussuhteessa oleva asentaja työehtosopimuksen mukaisella palkalla (26. 6. 1 970 §, 21. 8. 2 231 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan panemaan täytäntöön 19. 9. tekemänsä päätöksen terveysisar Liisa Koskenon nimittämisestä valmistavan poikien ammattikoulun 20. palkkaluokan tilapäiseen terveysisaren virkaan virkaa haettavaksi julistamatta siten muutettuna, että virkamääräys olisi voimassa tois-raiseksi, kuitenkin kauintaan kertomusvuoden loppuun sekä samana päivänä tehdyn päätöksen eräiden opettajien anomusten lähettämisestä kauppa- ja teollisuusministeriölle siten muutettuna, että anomukset oli lähetettävä ministeriölle kaupunginhallituksen välityksellä (20. 11. 3 067 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli katsonut, ettei ollut esitetty syytä lääninhallituksen päätöksen muuttamiseen asiassa, joka koski valmistavien ammattikoulujen eräiden opettajien palkkausta (4. 9. 2 388 §).

Kaupunginhallitus päätti määrätä valmistavan poikien ammattikoulun C-rakennuksessa olevat asuinhuoneistot virka-asunnoiksi ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksen mukaisesti (23. 1. 341 §).

Valmistavan poikien ammattikoulun kertomusvuoden kevätlukukausi päätettiin aloittaa 7. 1. ja syyslukukausi 28. 8. (9. 1. 191 §, 7. 8. 2 176 §).

Edelleen päätettiin v:n 1959 kevätlukukausi aloittaa ohjesäännöstä poiketen 7. 1. 1959 (18. 12. 3 374 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan järjestämään valmistavan poikien ammattikoulun autolinjan III luokkien oppilaiden käytännöllisen harjoittelun siten, että enintään 12 mainittujen luokkien oppilaista sijoitettaisiin kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan rakennusviraston autokorjaamoon harjoittelijoiksi, työaika 44 tuntia viikossa sillä edellytyksellä, että se tapahtuisi lisäämättä autokorjaamon entistä työnjohtajatyövoimaa, että mainittujen oppilaiden harjoittelijapalkat suoritettaisiin koulun työtulojen tilille sekä että oppilaiden ruoka lähetettäisiin koulun toimesta heidän harjoittelupaikkaansa (31. 7. 2 129 §).

Ammattiopetuslaitosten johtokunnalle myönnettiin oikeus vuokrata valmistavan poikien ammattikoulun elokuvasali ulkopuolisten käyttöön maksuttomia opetuselokuvaesityksiä varten seuraavilla ehdoilla:

elokuvasalin vuokrana peritään 700 mk kultakin alkavalta tunnilta, johon vuokraan sisältyy korvaus lämmöstä, siivouksesta sekä kaluston ja elokuvakoneiston käytöstä; sähkönkulutuksesta on vuokralaisen suoritettava koululle korvaus lasketun tuntikulutuksen mukaan;

koulun elokuvakoneenhoitaja suorittaa esittämisen, josta vuokralaisen on suoritettava hänelle palkkio;

koulun vahtimestarille on vuokralaisen suoritettava palkkio eteisvalvonnasta;

esitysilloista on sovittava koulun kanssa etukäteen ja voidaan esitystilaisuus koulun puolesta peruuttaa, mikäli se koulun toiminnan vuoksi on välttämätöntä (7. 8. 2 175 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa valmistavan poikien ammattikoulun myymään omistamansa Columbus A 4 -merkkisen autonosturin 975 000 mk:n kauppahinnasta sillä edellytyksellä, että kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosasto antaisi siihen suostumuksensa. Samalla kaupunginhallitus päätti anoa ministeriöltä luvan ko. autonosturin myymiseen ammattikasvatusosaston harkinnan mukaan joko Espoon kunnalle tai kaupungin toiselle laitokselle mainittuun hintaan. Samalla kaupunginhallitus oikeutti koulun ostamaan kaksi Boy-lift m P 3000 -merkkistä autonosturia 546 000 mk:n yhteishinnasta, käyttäen tarkoitukseen kaluston hankintamäärärahojaan sillä edellytyksellä, että ostohinnalle saataisiin lain mukainen valtionapu. Myöhemmin ministeriö oli suostunut mainitun autonosturin myymiseen ehdotetusta hinnasta, sillä ehdolla että saadusta kauppahinnasta tilitettäisiin välittömästi 75 % eli 731 250 mk kauppa- ja teollisuusministeriön postisiirtotilille. Samalla ministeriö oli suostunut ehdotetun kahden pienemmän autonosturin ostamiseen, joille myönnettäisiin 75 %:n valtionapu sen jälkeen, kun hyväksytyt laskujäljennökset olisi lähetetty ministeriölle vuosittaisen tiliselostuksen yhteydessä (13. 3. 904 §, 2. 4. 1 141 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä v. 1956 (ks. s. 217) hyväksymiinsä numeroilla 1—15 merkittyihin, valmistavan poikien ammattikoulun C-rakennuksen pääpiirustuksiin 16. 11. 1957 tehdyt muutokset. Kauppa- ja teollisuusministeriö oli 22. 3. hyväksynyt mainitut muutokset ja muutosluektion (17. 4. 1 274 §).

Samaten kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkit. Hilding Ekelundin laatimat, numeroilla 1—2 merkityt pääpiirustukset koulun B-rakennuksen öljy- ja kaasupullovarastoa varten (12. 6. 1 857 §).

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin enintään 15 000 mk kahvitarjoilun järjestämistä varten 14. 5. valmistavan poikien ammattikoulun oppilastöiden näyttelyn kutsuvieraille. Ammattiopetuslaitosten johtokuntaa kehoitettiin aikanaan esittämään tarjoilusta aiheutunut lasku kaupunginkanslian hyväksyttäväksi (khn jsto 7. 5. 5 711 §).

Samoista määrärahoista myönnettiin vielä 82 000 mk valmistavan poikien ja tyttöjen ammattikoulun edustajien osallistumista varten Tainionkoskella pidettäviin Suomen Ammattikoulujen Urheiluliiton talvimestaruuskilpailuihin (20. 2. 657 §).

Opetustoimen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista yleisjaosto myönsi 70 000 mk voim.op. Matti Kinnusen käytettäväksi tilitystä vastaan kahden opettajan sekä kahden em. ammattikoulujen oppilaan Suomen Ammattikoulujen Urheiluliiton Porissa 27.—28. 9. järjestämiin ammattikoulujen välisiin yleisurheilumestaruuskilpailuihin osallistumista varten (khn jsto 24. 9. 6 370 §).

Valmistavaan tyttöjen ammattikouluun päätettiin 1. 11. lukien ja kauintaan kertomusvuoden loppuun palkata 10. palkkaluokkaan kuuluva ompelimon mestari. Erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista myönnettiin 64 480 mk ks. viranhaltijan palkan maksamista varten (16. 10. 2 730 §).

Alistettuaan tutkittavakseen ammattiopetuslaitosten johtokunnan 19. 9. tekemän päätöksen kolmen henkilön palkkaamisesta tilapäisiksi opettajiksi valmistavaan tyttöjen ammattikouluun kaupunginhallitus päätti hyväksyä päätöksen siten muutettuna, että määräys olisi voimassa toistaiseksi ja kauintaan kertomusvuoden loppuun (2. 10. 2 590 §).

Kahdelle tuntiopettajana toimivalle, valmistavan tyttöjen ammattikoulun kirjaston hoidosta huolehtivalle opettajalle päätettiin 1. 9. lukien suorittaa yhden viikottaisen ylitunnin suuruinen palkkio käyttämällä tarkoitukseen koulun määrärahoja Muut palkkamenot (26. 6. 1 979 §).

Kaupunginhallitus päätti vapauttaa ent. rehtorin Inga Strengin suorittamasta takaisin hänen aikana 1. 9. 1956—31. 5. 1957 liikaa nostamansa palkkiot sekä kehottaa ammatti-

opetuslaitosten johtokuntaa harkitsemaan mahdollisiin toimenpiteisiin ryhtymistä sen johdosta, että ko. henkilö toimiessaan ammattikoulun rehtorina luvottomasti oli supistanut opetusvelvollisuutensa em. aikana yhdeksi viikkotunniksi (2. 4. 1 137 §).

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun kertomusvuoden kevätlukukausi päätettiin aloittaa 7. 1., syyslukukausi 29. 8. ja kevätlukukausi v. 1959 ohjesäännöstä poiketen 7. 1. 1959 (9. 1. 191 §, 7. 8. 2 176 §, 18. 12. 3 374 §).

Mikäli kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosasto antaisi suostumuksensa opetusohjelman muuttamiseen, päätettiin valmistavaan tyttöjen ammattikouluun perustaa kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien vaatetusteollisuusluokka v. 1957 (ks. s. 226) perustettavaksi päätetyn takkiompeluluokan sijasta. Tarvittavan opettajan palkka saatiin suorittaa käyttämällä takkiompeluluokan opettajan palkkaamista varten kertomusvuoden talousarvion varattua määrärahaa (8. 5. 1 495 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien ottamaan valmistavan tyttöjen ammattikoulun III talousluokalle 16 harjoittelijaoppilasta ja ompelimoon 14 harjoittelijaoppilasta (7. 8. 2 171 §).

Yleisjaosto päätti, että ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksessä mainitut, valmistavan tyttöjen ammattikoulun kertomusvuoden kaluston hankinnat saatiin suorittaa supistettuna hankintatoimiston 28. 4. esittämällä tavalla siten, että tarkoitukseen saatiin käyttää koulun kaluston hankintamäärärahasta enintään 1 738 781 mk (khn jsto 2. 5. 5 667 §).

Vielä yleisjaosto oikeutti johtokunnan muita hankintoja supistaen hankkimaan ko. ammattikoulun leipämyymälään 95 130 mk:n hintaisen Isgus-merkkisen käsitöiden kassakoneen ja käyttämään tarkoitukseen em. määrärahoja (khn jsto 3. 12. 6 767 §).

Kansakoulukadun ammattikoulutalon VI kerroksessa oleva n. 50 m²:n suuruinen huoneisto määrättiin tyttöjen ammattikoulun käyttöön opetustarkoituksia varten (27. 3. 1 085 §).

Ammattioppilaslautakunta. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa ammattioppilaslautakunnan suorittamaan sihteerin tehtäviä hoitavalle henkilölle edelleen 1. 1. lukien 31. 10. saakka 2 500 mk kokoukselta käyttämällä tarkoitukseen lautakunnan määrärahoja Palkkiot ja palkkaamaan samaksi ajaksi toimistoapulaisen 7. palkkaluokan mukaisella palkalla kaikkine ikälisineen käyttämällä tarkoitukseen määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat sillä edellytyksellä, että mainitun toimistoapulaisen työaika olisi puolipäivätyötä vastaava ja että hän entiseen tapaan olisi yleisön tavattavissa (2. 1. 112 §, 24. 4. 1 351 §, 7. 8. 2 174 §, 9. 10. 2 654 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan pitämään toimistonsa em. päätöksestä poiketen avoinna yleisölle aikaisemmin voimassa olleen järjestelyn mukaisesti, siksi kunnes kaupunginvaltuuston 26. 2. (ks. s. 51) perustama asiamiehen virka olisi täytetty (20. 3. 988 §).

Yleisjaosto päätti kohtuussyistä oikeuttaa ammattioppilaslautakunnan suorittamaan määrärahoistaan Palkkiot leikkaaja Irja Hätiselle ja liikkeenharjoittajille Riitta Immoselle sekä Irja Paloselle yhteensä 17 700 mk heidän toimittuaan lautakunnan nimeäminä pukuompelijan ammattitutkinnon arvostelijoina. Samalla yleisjaosto päätti huomauttaa lautakunnalle, ettei mainitunlaisia palkkioita tulisi vastaisuudessa myöntämään kaupungin varoista (khn jsto 8. 10. 6 438 §).

Kotitalouslautakunnalle myönnettiin oikeus panna täytäntöön 10. 9. tekemänsä päätös kotitalousneuvonnan tarkastajan ja opettajan oikeuttamisesta päättämään havaintoesityksiin osallistuvilta oppilailta perittävistä maksuista. Edelleen kehoitettiin lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle erillinen esitys lautakunnan järjestämiin kursseihin, neuvontatilaisuuksiin, havaintoesityksiin, näyttelyihin sekä muihin lautakunnan järjestämiin tilaisuuksiin osallistumisesta mahdollisesti perittävistä maksuista (18. 9. 2 484 §, 27. 11. 3 149 §).

Kotitalouslautakunnan tiedustelun johdosta yleisjaosto päätti ilmoittaa, ettei varoja voitu käyttää Kotitalouskalenterin hankkimiseksi lautakunnan alaisille vakinaisille opettajille ja neuvojille, koska tarverahat ovat tarkoitettut sellaisten tarvikkeiden hankkimista varten, jota viraston tai laitoksen oma toiminta vaatii, eikä palveluksessa olevien henkilökohtaista käyttöä varten. Yleisjaosto ei myöskään katsonut voivansa myöntää tarkoitukseen muitakaan varoja (khn jsto 19. 11. 6 687 §).

Kaupunginhallitus päätti, että ruotsinkielisen työväenopiston uudisrakennuksessa

Dagmarinkatu 3 olevat opetuskeittiötilat saatiin ottaa kotitalouslautakunnan käyttöön ruotsinkielisten oppilaiden ruoanlaiton- ja käsityöopetuksen järjestämistä varten, sillä ehdolla että järjestelystä ei aiheutuisi kaupungille välittömiä lisäkustannuksia ja ettei kotitalouslautakunnan toiminta sen vuoksi laajenisi (23. 9. 2 543 §).

Yleisjaosto päätti hyväksyä kotitalouslautakunnan kertomusvuoden talousarvion merkityt kalustonhankinnat suoritettavaksi lautakunnan 7. 5. päivätyn kirjelmän liitteiden mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, että lautakunnan Helsinginkatu 26:ssa sijaitsevaan opetuskeittiöön saatiin hankkia vain 120 kahvikuppia, 120 lautasta ja 120 ruostumatonta teelusikkaa (khn jsto 16. 5. 5 742 §).

Lastentarhat. Kaupunginhallitus oikeutti lastentarhain lautakunnan valitsemaan lastenseimenop. Sirkka Terhon avoinna olevaan 19. palkkaluokan lastenseimenopettajan virkaan sitä haettavaksi julistamatta (4. 9. 2 378 §).

Perustettuun 12. palkkaluokan toimistoapulaisen vakinaiseen virkaan saatiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa toim. apul. Hellin Eräsaari 1. 1. 1959 lukien (27. 11. 3 151 §).

Kotikallion lastentarhaan päätettiin 1. 9. lukien palkata harjoittelija määrärahoja Muut palkkamenot käyttäen. Edelleen kehoitettiin lastentarhain lautakuntaa merkitsemään v:n 1959 talousarvioehdotukseensa määrärahan kahden työsuhteessa olevan pesijäsiivoojan palkkaamista varten lastenseimiin lakkautettujen virkojen haltijain tilalle (16. 5. 1 530 §).

Kaupunginhallitus päätti, että lastentarhoissa ja niihin liittyvissä laitoksissa avoimiksi tulevat virat saatiin lastentarhain lautakunnan harkinnan mukaan virkasäännön 4 §:n 1 momentin määräyksestä poiketen täyttää kerran vuodessa (8. 5. 1 478 §, v:n 1951 kunn. as. kok. s. 130).

Seuraavat virat päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä: yksi lastentarhanopettajan sekä yksi lastenhoitajan virka, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes tarkkailulastentarha Vanamon, Kotikallion lastentarhan ja -seimen sekä lastentarha Kanervan uudelleenjärjestelyt olisi suoritettu loppuun (24. 4. 1 341 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lastentarhain lautakunnalle, että kaupunginvaltuuston 24. 9. (ks. s. 10) tekemää palkankorotuspäätöstä ei ollut sovellettava lastentarhain harjoittelijain palkkoihin (6. 11. 2 920 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että lastentarhojen ja niihin liittyvien laitosten työsuhteessa olevien työntekijäin ja harjoittelijain oli 1. 4. alkaen suoritettava kaupungille samanlainen korvaus ateriosta kuin luontoisetusäännön 18 §:n 2 momentin 1) kohdan (kunn. as. kok. n:o 1) mukaan viranhaltijoilta peritään huomioon ottaen, että sanottu korvaus peritään samansuuruisena kuin viranhaltijoilta samoista ateriosta kulloinkin perittävä korvaus (20. 3. 977 §).

Lastentarhain erään virka-asunnon luovuttaminen suoritettiin lautakunnan esityksen mukaisesti (2. 1. 83 §).

Lastentarhain toimistolle myönnettiin oikeus pitää ennakkovaroja yhteensä enintään 50 000 mk (khn jsto 26. 3. 5 478 §).

Yleisjaosto hyväksyi lastentarhojen ja niihin liittyvien laitosten kertomusvuoden talousarvion merkityt kalustonhankinnat suoritettavaksi lastentarhain toimiston kirjelmän n:o 51/20. 3. liitteen mukaisesti (khn jsto 26. 3. 5 479 §).

Lastentarhain Kesäsiirtolayhdistykselle päätettiin korvauksetta luovuttaa 15 lastentarha Barnabon kalustoluettelosta poistettua lastenpenkkiä (27. 3. 1 046 §).

Yliä päätettiin Lastentarhain Kesäsiirtolayhdistykselle myydä eräät lastentarhojen kalustoluettelosta poistetut huonekalut 3 275 mk:n hinnasta (khn jsto 24. 9. 6 366 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö ei ollut suostunut anomukseen, joka koski valtionavun myöntämistä lastenseimien ja koululasten päiväkotien kertomusvuoden toimintaa varten (27. 3. 1 048 §).

Myöhemmin lastentarhain toimisto oli ilmoittanut, että sosiaaliministeriö oli lähettänyt kiertokirjeen, joka koski valtionavustusta saavien lastentarhojen opettajien ja johtajien palkkoja sekä lisäksi ilmoittanut, että valtion vaikean rahatilanteen vuoksi lastentarhoille ei kertomusvuonna suoritettaisi valtionapua huonekaluista ja taloustarpeista eikä työaineista ja työvälineistä. Lisäksi olisi jälkimmäisen vuosipuoliskon valtionapu riippuvainen siitä, otettaisiinko valtion lisämenoarvioon tarkoitukseen tarvittava määräraha. Kaupunginhallitus päätti kehottaa asiamiestoimistoa hakemaan muutosta sosiaaliministeriön päätökseen, jolla lastentarhain kertomusvuoden I ja II vuosineljänneksen

kustannuksiin oli myönnetty valtionapua ottamatta huomioon lastentarhain valtionavusta annetun lain 2 §:n 2 kohdassa mainittuja kustannuksia. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa lastentarhain lautakuntaa huolehtimaan siitä, että kertomusvuoden III ja IV vuosineljänneksen valtionapu haetaan aikaisempaa tapaa noudattaen ja että ministeriön tämän johdosta mahdollisesti aikanaan antamaan kielteiseen päätökseen haettaisiin määräjassa muutosta (5. 6. 1 755 §, v:n 1927 kunn. as. kok. n:o 58).

Yleisjaosto myönsi 120 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista ulkoiluvälineiden säilytysvajan rakentamiseksi Tomtebo-nimistä lastentarhaa varten talon Fredrikinkatu 45 pihalle (khn jsto 10. 9. 6 300 §).

Talossa Laajalahdentie 10 ulosottoviraston käytössä olevat tilat päätettiin luovuttaa lastentarhain lautakunnan käytettäväksi, niiden korjaus- ja muutostöitä varten myönnettiin 270 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista. Kaupunginhallitus päätti edelleen oikeuttaa lastentarhain lautakunnan siirtämään väliaikaisesti Hemgård-nimisen lastentarhan yhden puolipäiväosaston sekä siihen kuuluvat opettajat lastentarha Elkaan. Lautakuntaa kehoitettiin aikanaan tekemään esityksensä mainittujen lastentarhain toiminnan lopulliseksi uudelleen järjestelyksi (3. 7. 2 029 §).

Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin vuokraamaan sopiviksi katsomillaan ehdoilla talosta Ida Aalbergintie 4 tarjottu huoneisto lastentarhaa varten (11. 12. 3 270 §).

Edelleen kehoitettiin kiinteistölautakuntaa merkitsemään v:n 1960 talousarvioehdotukseensa tarpeellinen määräraha Itä-Herttoniemen lastentarha- ja neuvolarakennuksen rakentamista varten (23. 9. 2 545 §).

Kaupunginhallitus päätti huomauttaa asuntotuotantokomitealle, ettei sillä ollut huomauttamista Kiinteistö Oy. Hämeentie 122 -nimisen yhtiön C-rakennuksen rakennuspiirustuksista, mikäli ne koskivat arkkitehti Markus Tavion 7. 2., 18. 2. ja 22. 3. päivättyjä lastenseimihuoneiston piirustuksia. Rakennuksen piirustukset oli aikanaan kokonaisuudessaan jätettävä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (30. 10. 2 861 §).

Rahatoimistoa kehoitettiin suorittamaan rva Anna-Liisa Mustoselle 3 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista korvauksena hänen Topeliuksen lastentarhan ja -seimen vajasta hävinneistä lastenvaunuistaan (khn jsto 18. 6. 5 942 §).

Adressi lastentarhain entisen tarkastajan, sosiaalineuvos Elsa Boreniuksen hautajaistilaisuutta varten. Tarkoitukseen saatiin käyttää 1 000 mk opetustoimen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (khn jsto 5. 11. 6 594 §).

Tukholmasta saapuvan Socialpedagogiska Seminarier -nimisen lastentarhaseminaarin opettajille ja oppilaille päätettiin 19.—21. 5. välisenä aikana tarjota lastentarhoissa korvauksetta lapsille valmistettua keittoruokaa ateria päivässä. Tarjotuista aterioista aiheutunut lasku 13 200 mk päätettiin maksaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (khn jsto 16. 5. 5 738 §, 11. 6. 5 899 §).

Samaten päätettiin oslolaisen Barnevernsakademiet-nimisen lastentarhaopettajaseminaarin oppilaille ja opettajille tarjota korvauksetta lasten keittoruokaa 18.—23. 9. välisenä aikana yksi ateria neljänä päivänä heidän vieraillessaan kaupungin lastentarhoissa (khn jsto 17. 9. 6 336 §).

Leikkikenttätöiminta. Kaupunginhallitus oikeutti lastentarhain lautakunnan lopettamaan Taka-Töölön kesäleikkikenttätöiminnan sekä aloittamaan vastaavan toiminnan Pohjois-Haagassa kertomusvuoden talousarvioon kesäleikkikenttätöimintää varten merkittyjä määrärahoja käyttäen (8. 5. 1 483 §).

Lahjoitusrahastojen korkotulojen käyttö. Kaupunginhallitus päätti, ettei Richard Heimbergerin, K. H. Renlundin, V. von Wrightin, Gustaf Pauligin ja C. F. Ekholmin rahastojen korkotuloja jaettaisi kertomusvuonna (20. 3. 989, 992, 993 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginhallitus oikeutti kirjastolautakunnan suorittamaan lautakunnan sihteerille 1. 10. lukien 8 000 mk:n palkkion kuukaudessa käyttäen korotetun palkkion suorittamista varten kertomusvuonna aikaisemmin myönnetyn määrärahan lisäksi enintään 6 000 mk kaupunginkirjaston määrärahoista Tilapäiset viranhaltijat (16. 10. 2 734 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista 233 100 mk kirjastolautakunnan käytettäväksi tp. sivukirjastonhoitajan palkkaamista varten Porolahden sivukirjastoon 21. palkkaluokan mukaisella palkalla ajaksi 16. 8. — 31. 12. Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei kirjastolautakunnan esitys eräiden uusien virkojen perustamisesta kaupunginkirjastoon antanut toistaiseksi aihetta toimenpiteisiin (17. 4. 1 259 §).

Huoneenvuokratoimiston palveluksesta vapautuva tp. toim.apul. Siiri Pakarinen päätettiin valita Lauttasaaren sivukirjaston avoinna olevaan 10. palkkaluokan järjestelyapulaisen virkaan (23. 1. 306 §).

Nikkilän sairaalan sairaalasivukirjaston kirjojen kuljettamisesta huolehtiville kahdelle potilaalle päätettiin suorittaa 4 000 mk kuukaudessa kummallekin. Tarkoitukseen saatiin kertomusvuonna käyttää enintään 96 000 mk kaupunginkirjaston määrärahoista Muut palkkamenot (17. 4. 1 264 §).

Alistettuaan tutkittavakseen kirjastolautakunnan 19. 5. tekemän päätöksen, joka koski kaupunginkirjaston vahtimestareille, apulaisvahtimestareille ja tilapäisille sanomalehtisalinvalvojille joka toinen vuosi annettavaa virkapukua, kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan panemaan täytäntöön päätöksensä siten muutettuna, että siihen vielä lisättäisiin sanat: »ja mikäli tämä osoittautuu tarpeelliseksi» (22. 5. 1 585 §, 26. 6. 1 977 §).

Yleisjaosto oikeutti erät sivukirjastot pitämään ennakkovaroja kaupunginkirjaston esityksen mukaisesti (khn jsto 11. 6. 5 897 §).

Kaupunginkirjasto oikeutettiin käyttämään tarverahoistaan enintään 4 000 mk kirjastotoiminnan järjestämistä varten Nummelan sairaalassa 1. 10. lukien (2. 10. 2 620 §).

Yleisjaosto päätti hyväksyä pääkirjaston ja Kallion sivukirjaston sekä muiden sivukirjastojen kertomusvuoden kalustonhankinnat suoritettavaksi kirjastolautakunnan kirjelmän I : 65/27. 2. 1958 mukaisesti (khn jsto 19. 3. 5 438 §). Myöhemmin yleisjaosto päätti, että em. suunnitelmista poiketen saatiin Eteläisen ja Kallion sivukirjaston vahtimestareille hankkia virkapuvut sekä Pasilan sivukirjastoon 1 lainauspöytä ja 20 kattovalaisinta muita hankintoja vastaavasti supistaen. Tarkoitukseen saatiin käyttää ao. määrärahoista enintään 300 000 mk (khn jsto 17. 12. 6 865 §).

Yleisjaosto päätti myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5 000 mk kaupunginkirjaston käytettäväksi Eteläisen sivukirjaston kirjastonhoitajan Fanny Ruusuvooren 24. 8. tapahtuvassa hautaustilaisuudessa kaupunginkirjaston puolesta laskettavan seppeleen hankkimiseksi sekä kahden kirjaston viranhaltijan hautajaismatkasta aiheutuvien matkakustannusten suorittamista varten (khn jsto 20. 8. 6 206 §).

Samaten yleisjaosto oikeutti kaupunginkirjaston hankkimaan enintään 1 000 mk maksavan muistoadressin kirjaston siivoojan O. Mäkisen hautaustilaisuutta varten, mihin tarkoitukseen oli käytettävä tarverahoja (khn jsto 26. 3. 5 491 §).

Kaupunginmuseo. Kaupunginhallitus päätti ottaa tutkittavakseen museolautakunnan 17. 2. tekemän päätöksen sotilasmestari Väinö Vilkin ottamisesta kaupunginmuseon talonmies-lämmittäjä-vahtimestarin virkaan sekä samalla oikeuttaa lautakunnan panemaan mainitun päätöksen täytäntöön siten muutettuna, että vaali olisi ehdollinen tavamukaisilla ehdoilla (20. 2. 618 §).

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 1 000 mk Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kirjaston 100-vuotisjuhlien yhteydessä lyötetyn mitalin ostamista varten museon kokoelmiin (khn jsto 5. 11. 6 583 §).

Yleisjaosto päätti ottaa vastaan Kaupunkiliiton toimiston lähettämät vanhat kivi-piirrookset sekä toimittaa ne kaupunginmuseoon säilytettäväksi (khn jsto 3. 12. 6 747 §).

Kaupunginorkesteri. Kaupunginhallitus oikeutti musiikkilautakunnan suorittamaan kaupunginorkesterin tilapäisille musiikkiavustajille harjoituksesta 1 300 mk ja esityksestä 2 100 mk kerralta 1. 9. lukien (25. 9. 2 560 §).

Musiikkilautakunta oikeutettiin jättämään täyttämättä kaupunginorkesterin II harpunoittajan virka toistaiseksi ja 22. palkkaluokkaan kuuluva III huilunsoittajan virka 31. 8. saakka (25. 9. 2 556 §, 13. 11. 3 004 §).

Otettuaan tutkittavakseen musiikkilautakunnan 27. 5. tekemän päätöksen eräiden kaupunginorkesterin jäsenten oikeuttamisesta asumaan kaupungin ulkopuolella ilman, että oikeus olisi myönnetty määräajaksi, kaupunginhallitus päätti kumota päätöksen sekä kehottaa lautakunnan ottamaan asian uudelleen harkittavakseen ja ratkaisemaan sen virkasäännön 13 §:n edellyttämällä tavalla (5. 6. 1 714 §).

Merkittiin tiedoksi kaupunginorkesterin I alttoviulunsoittajan Martti Pajanteen ilmoitus, että hänen kaupungilta saamansa 100 000 mk:n suuruinen apuraha oli käytetty opiskeluun Wienissä (khn jsto 17. 12. 6 872 §).

Musiikkilautakunnan kirjastoa varten päätettiin hankkia metallinen arkistokaappi käsikirjoitusten säilyttämistä varten (khn jsto 26. 3. 5 485 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää yleisistä käyttövaroistaan 600 000 mk kaupunginorkesterin 75-vuotisjuhlan johdosta julistetun sävellyskilpailun palkintojen suorittamista varten (13. 2. 533 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että mainitun sävellyskilpailun arvostelulautakunnan jäsenille saatiin riippuen siitä, moneenko lautakunnan kokoukseen jäsenet osallistuisivat, suorittaa enintään 40 000 mk:n palkkio kullekin, jolloin jäsenille ei ollut suoritettava kokouspalkkiota osallistumisesta arvostelulautakunnan kokouksiin. Yleisjaosto oikeutettiin suorittamaan palkkiot kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista saatuaan selvityksen jäsenten osallistumisesta arvostelulautakunnan kokouksiin (16. 10. 2 696 §).

Kaupunginorkesteri päätettiin luovuttaa korvauksetta erinäisin ehdoin seuraavia konsertteja varten: Sibelius-viikon säätion käyttöön aikana 4.—17. 6. (30. 4. 1 432 §); Suomen Musiikkinuoriso -nimisen järjestön 28. 3. ja 31. 10. järjestettyjä konsertteja varten. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 120 000 mk orkesterinjohtajan, sen jäsenten ja vahtimestarien palkkion sekä soittovälineiden kuljettamisesta vm. konserttitilaisuuteen aiheutuneiden kulujen korvaamista varten (2. 1. 108 §, khn jsto 12. 12. 6 820 §); enintään 40 miestä kaupunginorkesterista Sydäntautiliiton 4. 5. järjestämän »sydänsunnuntain» johdosta järjestettyyn valtakunnalliseen pääjuhlaan. Kuljetuksesta ym. aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin em. määrärahoista 115 000 mk (24. 4. 1 354 §).

Avustukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin seuraavat avustukset: 200 000 mk Helsingin Työväen Mieskuoron 50-vuotisjuhlan johdosta kirjoitetavan historiikin painattamista varten (2. 4. 1 136 §); 75 000 mk Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistykselle (11. 9. 2 441 §); 400 000 mk Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piiri -nimiselle yhdistykselle matka-apurahoiksi helsinkiläisten musiikkiryhmien osallistumista varten STM:n laulu- ja soittojuhliin Imatralla (22. 5. 1 620 §).

Rafael Ahlströmin rahaston v:lta 1957 kertyneet korkovarot, 443 550 mk, päätettiin jakaa seuraavasti: Rafael Ahlströmin musiikkiavustustoimikunta 141 580 mk, Suomen Taideakatemia 141 585 mk, Suomen Kirjailijaliitto 70 790 mk, Finlands Svenska Författarförening 70 790 mk (20. 3. 994 §).

Helsingin Kansanteatteri-Työväenteatterin anomuksesta kaupunginhallitus päätti oikeuttaa ammattiovetuslaitosten johtokunnan vuokraamaan valmistavan poikien ammattikoulun elokuvasalin näyttämöineen ko. teatterin omistaman Nuorten Teatterin käyttöön harjoituksia ja näytäntöjä varten seuraavilla ehdoilla:

Näytäntöjä varten sali luovutetaan sunnuntaisin klo 14—19 ja kerran viikossa teatterin ja koulun rehtorin välillä sovittavana arki-iltana.

Harjoituksia varten sali luovutetaan arki-iltaisain, kuitenkin siten, että koulu saa iltakurssejaan ja muita tarpeitaan varten varata tarpeellisen määrän iltoja.

Teatteri vastaa mahdollisista koululle aiheuttamistaan vahingoista.

Vuokra salin ja siihen liittyvien tilojen käytöstä on näytäntötilaisuuksista 3 500 mk esityskerralta ja harjoituksista 400 mk tunnilta kuitenkin siten, että vm. tapauksessa vähimmäisvuokrana peritään kahta käyttötuntia vastaava korvaus. Vuokriin sisältyy korvaus myös sähköstä ja siivouksesta.

Mikäli luento- tai luokkahuoneita poikkeuksellisesti käytetään näytelmäharjoituksiin, peritään niistä vuokrana 300 mk tunnilta, johon sisältyy myös korvaus sähköstä ja siivouksesta (8. 5. 1 491 §).

Komediateatteri Oy:lle päätettiin näytäntökausiaksi 1. 6. — 15. 9. 1958 ja 1. 6. — 15. 9. 1959 vuokrata Alppilan ulkoilmateatteri seuraavilla ehdoilla:

1. Vuokran suuruus on 250 000 mk näytäntökaudelta ja suoritetaan siitä puolet 1. 6. ja toinen puoli 1. 8.

2. Vakuudeksi vuokran suorittamisesta vuokralainen joko luovuttaa kaupungin haltuun 250 000 mk:n suuruisen käteisen takuusumman tai pankkitalletuksen tahi asettaa samansuuruisen pankkitakuun, ja on kaupungilla vuokran jäätyä erääntymispäivänä

maksamatta oikeus periä saamisensa takuusummasta, pankkitalletuksesta tahi takaaja-pankilta.

3. Vuokralainen huolehtii teatterin vahtimestarin asunnossa asuvan talonmies-vahtimestarin palkkauksesta näytäntökausien aikana.

4. Vuokralainen kustantaa teatterissa ja teatterialueella tarvittavan sähkövirran.

5. Vuokralainen vastaa kaikesta teatterialueella olevalle vuokranantajan omaisuudelle vuokra-aikana mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta.

6. Komediateatteri Oy. suorittaa koko verovelkansa 1. 5. mennessä tai asettaa siitä hyväksyttävän vakuuden sillä uhalla, että tämä sopimus muussa tapauksessa raukeaa (17. 4. 1 267 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunnan ilmoitus kertomusvuoden talousarvion merkityn avustusmäärärahan jakamisesta merkittiin tiedoksi (8. 5. 1 487 §).

Jakotoimikunnan pääkaupungin sanomalehdissä olleista ilmoituksista aiheutunut lasku, 43 338 mk, päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (khn jsto 19. 3. 5 417 §).

Kuvaamataidetoimikunta

Jäsenten vaali. Kaupunginhallitus päätti valita kertomusvuodeksi kuvaamataidetoimikunnan puheenjohtajaksi vt Arno Tuurnan sekä jäseniksi vtt Janne Hakulisen ja Christoffer Schildtin sekä varalle vtt Konsti Järnefeltin ja Hellä Meltin sekä toimitsija Aune Semen. Suomen Taiteilijaseura oli kehotuksesta valinnut edustajikseen kuvanveist. Johan Finnen, taidemaalari Olli Miettisen sekä taidegraafikko Lauri Santun ja varalle vastaavasti kuvanveist. Eila Hiltusen, taidemaalari Erkki Matilaisen sekä taidegraafikko Ina Collianderin (16. 1. 229 §, 6. 2. 469 §).

Kuvaamataidetoimikunnan sihteerin tehtävien hoitamisesta kertomusvuoden aikana päätettiin kansliasiht. Martti Hämesalolle suorittaa yhteensä 130 000 mk erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista määrärahoista Valiokunta- ja komiteamenot (khn jsto 2. 7. 6 012 §, 23. 12. 6 882 §).

Taideteosten hankkiminen. Kaupunginhallitus päätti antaa talorakennusosaston tehtäväksi tehdä sopimus tait. Unto Pusan kanssa Käpylän kansakoulun lisärakennuksen porashuoneeseen tulevan maalauksen suorittamisesta temperamaalauksena 1.425 mmk:n suuruudesta, v:n 1957 joulukuun elinkustannusindeksiin sidotusta palkkiosta siten, että teoksen tulisi olla valmis syksyllä v. 1959, mieluummin ennen lukukauden alkua. Talorakennusosaston tehtäväksi annettiin työn suorittamisen valvonta ja tait. Pusalle tulevan palkkion suorittaminen sopimukseen otettavien, tätä koskevien määräysten mukaisesti. Tarkoitukseen saatiin käyttää kaupunginhallituksen v. 1956 (ks. s. 211) myöntämää määrärahaa. Tait. Heikki Paaerille päätettiin suorittaa 50 000 mk:n suuruisen palkkio kaupunginhallituksen v. 1957 (ks. s. 233) toimikunnan käytettäväksi myöntämän määrärahan käyttämättä olevasta osasta, jolloin tait. Paaerin ko. kilpailuun jättämä uusi luonnos katsottaisiin kaupungin omaisuudeksi (9. 1. 151 §).

Kuvanveistäjä Kai Noramiehen kanssa päätettiin myös tehdä sopimus Mäkelän koulun pihalle tulevan Nuorten leikki -nimisen veistoksen valmistamista varten. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan taideteosten hankkimista varten kaupungin julkisten rakennusten kaunistamiseen merkityistä määrärahoista myönnettiin 2.55 mmk rakennusviraston käytettäväksi kuvanveistäjä Noramiehelle työn suorittamisesta maksettavaa korvausta varten. Rakennusvirastoa ja kuvaamataidetoimikuntaa kehoitettiin yhteistoiminnassa määrittelemään teoksen lopullinen sijoituspaikka. Samalla päätettiin kilpailussa palkitut luonnokset jättää Mäkelän kansakoulun hallintaan (2. 4. 1 101 §).

Samaten annettiin rakennusviraston tehtäväksi tehdä sopimus kuvanveistäjä Eino Räsäsen kanssa Katajanokalla sijaitsevan satamalaitoksen huoltorakennukseen tulevan korkokuvan valmistamisesta hänen tekemänsä ehdotuksen perusteella. V:n 1957 talousarvion em. määrärahoista myönnettiin 1.4 mmk kuvanveistäjä Räsäselle työn suorittamisesta maksettavaa korvausta varten sekä 50 000 mk kuvanveistäjä Leo Laukkaselle

suoritettavaa korvausta varten toimikunnan pyytämästä uudesta luonnoksesta aiheutuneita kustannuksia varten (27. 3. 1 026 §).

Vielä annettiin rakennusviraston tehtäväksi a) tehdä sopimus kuvanveistäjä Ulf Tikkasen kanssa hänen veistoskilpailussa I palkinnon saaneen, nimimerkillä »Pulut» varustetun ehdotuksensa toteuttamiseksi ja sijoittamiseksi Kustaankartanon vanhainkodin juhlasalirakennuksen eteläpäädyn viereiselle nurmikolle,

b) suorituttua kuvanveistäjä Tikkaselle sanotusta työstä tuleva 1.25 mmk:n suuruinen palkkio käyttäen tarkoitukseen em. siirtomäärärahojen käyttämätöntä osaa ja

c) huolehtia rakennusviraston talorakennusosaston laatimien, 6. 6. päivätyjen piirustusten mukaisen vesialtaan rakentamisesta ja veistoksen sijoittamisesta siihen,

kehottaa Kustaankartanon vanhainkodin rakennustoimikuntaa myöntämään 655 000 mk v:n 1955 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset määrärahoista Uusi vanhainkoti, em. töiden suorittamista varten sekä jättää kilpailussa palkitut luonnokset Kustaankartanon vanhainkodin hallintaan (19. 6. 1 886 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä esityksen Helsinki-aiheisen grafiikkakilpailun järjestämisestä kertomusvuoden talousarvion em. määrärahaa käyttäen, mutta varata kuvaamataidetoimikunnalle tilaisuuden tehdä uusi esitys mainitun kilpailun järjestämisestä suppeamassa muodossa erinäisiin hallintomenoihin kuuluvia määrärahoja Taide-
teosten osto käyttäen (24. 4. 1 305 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti kuvaamataidetoimikunnan järjestämään esittämänsä ohjelman mukaisen grafiikkakilpailun helsinkiläisille graafikoille ja käyttämään tarkoitukseen enintään 600 000 mk em. määrärahoista (26. 6. 1 950 §).

Yleisjaosto päätti, kuvaamataidetoimikunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikunnan ostamat graafiset teokset sijoitettaisiin kaupunginhallituksen koulutushuoneistoon, oikeusaputoimistoon, järjestelytoimistoon, asunnonjakotoimistoon ja teollisuuslaitosten kansliaan (khn jsto 3. 9. 6 252 §).

Edelleen yleisjaosto päätti, että taidemaalari Ilmari Nylundin öljymaalaukset »Näkymä Hakaniementorilta» sijoitettaisiin kaupunginhallituksen koulutushuoneistoon, Kaisa Saikkosen pienoisveistos »Pieni luonnontutkija» toistaiseksi kaupunginkansliaan sekä Mauri Heinosen taulu »Asetelma» kotitalouslautakunnan toimistoon (khn jsto 23. 12. 6 881 §, 5. 3. 5 343 §).

Merkittiin tiedoksi, että kuvaamataidetoimikunta oli ostanut kaupungin kokoelmiin tait. Aarre Heinosen maalaaman, Kaivopuiston rantaa talviasuisena esittävän öljymaalauksen 100 000 mk:n hinnasta sekä kuvanveistäjä Harry Kivijärven »Piikaset» -nimisen veistoksen 70 000 mk:n hinnasta (khn jsto 16. 5. 5 728 §).

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 290 000 mk taidemaalari Oskar Kleinh'in maalaaman meri-aiheisen taulun hankkimista varten (3. 7. 2 009 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset kuuluvista ao. määrärahoista kaupunginhallitus myönsi 400 000 mk kuvaamataidetoimikunnan käytettäväksi suunnittelukilpailun järjestämistä varten taideteosten hankkimiseksi Hana-
saaren voimalaitoksen työntekijäin ruokasaliin (16. 5. 1 534 §).

Samoista määrärahoista myönnettiin vielä yhteensä 104 909 mk kuvaamataidetoimikunnan sanomalehdissä julkaisemien ilmoitusten maksamiseksi (khn jsto 15. 1. 5 072 §, 19. 3. 5 416 §, 23. 4. 5 609 §, 21. 5. 5 758 §).

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistöviraston viranhaltijat. Apulaiskaupungingeodeetin viran hoitamisesta oman virkansa ohella päätettiin piiri-ins. Erkki Heikkiselle suorittaa 33. ja 34. palkkaluokkien välinen erotus, joka saatiin suorittaa apulaiskaupungingeodeetin viran säästyneestä palkasta (16. 1. 241 §).

Kiinteistöviraston tonttiosastolle päätettiin ajaksi 1. 7. — 31. 12. palkata 30. palkkaluokkaan kuuluva insinööri ja vuosilomasijaisena toimiva toimistoapulainen ajaksi 1. 8. — 15. 9. (5. 6. 1 734 §, khn jsto 13. 8. 6 178 §).